

Manuscript 1301

Omurba Unyaga
Lemenuka

~~Manuscript 1301~~

Ms. 1301

1301

~~PM 55~~

~~Proc III 380 A~~

Р19 Ср III 380.1

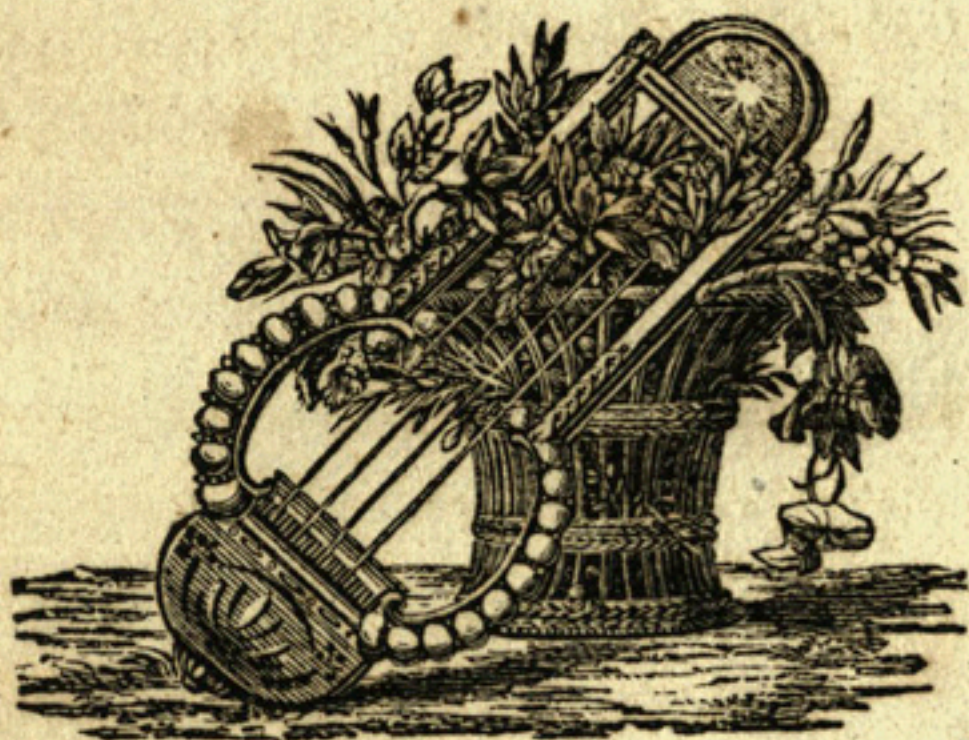
ОМИРОВА ИЛІАДА

С' ЕЛЛИНСКОГ ПРЕВЕДЕНА

ПЕТРОМ ДЕМЕЛИЋЕМ

ПАНЬВСКИМ.

I — III ПЕСМА.

190.

Homers Ilias.

У БУДИМУ

У печатњи Кр. Университета Пештанског.

1 8 3 2.

ОМІРОВА ПЛАДА

ВІСНИК НАУКОВИХ ДІЯНОСТІ

Кнв. бр. 196184

ВІСНИК НАУКОВИХ ДІЯНОСТІ

ВІСНИК НАУКОВИХ ДІЯНОСТІ

ПРЕДГОВОР.

Гореѣа желя видеши на моем мапернѣм ѣзику Омира, с' коим се веѣ сви изображени Европейски народи диче, возбудила ме є шай превод предузети. Я найвише чувспвуем, каквом сам се шягошном послу подвргнуо, и колико є пешко красошу овог древнѣйшег и іош до даняшни времена непоспижимог певца, шако изясниши као що нѣгов оригиналишет заслужуе, и као що би наш ѣзик зашо способан біо; да у напред благонаклонѣне чипашелѣ молиши морам, да спроги не буду, и од єдног шаквог класическог дѣла, кое се први пуш преводи, щогод совершенно не очекиваю. Ако се Немци с' Фосом, Руси с' Гнедиѣем, а Енглези с' Попем правдом хвалиши могу; шо су овима други пре шрнѣ крчили, єр су пред нѣима веѣ многи, кое у прози, кое у спиховма Омира преводили, и могли су сошим доспа одлакшаня имаши: на нашем ѣзику пак нема іош ни слова.

Моє найвеѣе пащенѣ било є дакле шо више оригиналу доспиѣи, и гошово сваку реч исполковиши; зашо сам и Еksamешер упопребіо, али без цезуре и шпондеа, коег ми немамо, меспо нѣга сам свуда прохеа узео, као що и Немци чине.

)(*

В' прочем що се изговора Еллински имена пи-
че, држао сам се такође оригинала, и као що іѣ
садашни Грци изговараю, кои мислим да почніе
език њѣни Праоцева изговарапи мораю, нег що
су Римляни фалишно назначивали. Наше Цркве-
не кнѣиге доспа нам по сведоче, у коима не-
спои Єзус, Демешер, Апене; него Исус, Дими-
прій Апина: и пр. Запо сам и я Фивос, Иви,
Ира, Ифеспос, место Фебус, Хебе, Хере, Хе-
феспос писао.

Засад издаем прве при песме; доцніе беду и
друге слѣдовапи, ако видим да мой пруд всуе
не буде.

У Пещи 1. Марта 1832.

Преводитель.

ПЕРВА ПЕСМА.

Певай гиѣв погибелни, Пиліада Ахилла,
Богиньо! кой Ахейцам неброени зададе яда,
И у пакао млоге мужеспвене оправн душе
Ироа, а нѣи за плѣн и ждранѣ посшави псима,
И свим ппицама: Зевсова воля се испуни сошим: 5
Одонда, како се испрва сваѣаюѣи распаше
Народни владешель Апреидис, и славни Ахиллевс.

Кой меѣ нѣима од Богова разбойну заврже распру?
Лише и Зевса син: ер он, срдеѣисе яко на Цара,
Тешку болѣзану пусши на войску; и гиняу люди: 10
Запо що е безчестіо Хриса, свещеника свога,
Апріев син, кой е дошао к' лаѣама иприм Ахейца,
Свою одкупиши кѣер, и донео бесцене даре,
Венац носеѣи у руци далекоспреляюѣег Фива,
Око позлаѣеног скипшра; и молиос' свима Ахейцам, 15
Апреидима найвише, двойци народним вожд'ма:

Апреиди, и други ви лепооружан' Ахейци,
Вама да Богови даду олимписке имаюѣ дворе,
Пріямов град опустошиш', и среѣно се врапиши дома;
Мени пак врапите любиму кѣер, и примите даре, 20
Пощуюѣ' Зевсова сина далекоспреляюѣег Фива.

Тада повикаше у глас с' похвалом прочи Ахейци,
 Чесно послушати жреца, и прекрасне даре узети.
 Ал Агамемнону Агреиду по повольи неби;
 Него га одпусти срамно, и грдно проговори слово, 25
 Да те, старче, код дубоки лађа я више не нађем,
 Ниш сад дуже бавлећег, ниш пак опет дошавшег!
 Иначе нећети скипнер помоћи, и божи венац!
 Ниу ти я небу одпустиши док ньом не обвлада спароси,
 У мом дому у Аргос', од своє постойбине дальна, 30
 Ткаюћи плашна и постелю мою делећи самном!
 Иди сад, не подраживайме; да би се вратио чинав!

Тако он каза; а старац уплашивсе, послуша слово.
 Ћушећи оде ка обали силноуећег мора;
 Самциш идући много се попом замоли старац 35
 Цару Аполлу, кога є родила косана Липо:

Чуйме сребролуки, кой защићуеш Хрису,
 С' преблагословеном Килом, и силно Тенедом владаш,
 Смишневс! ако сам ти кад умилно що принео цркви,
 Или пак икада сажег'о дебеле бушове шеби 40
 Биков' и яраца; ову ми дакле сад испуни желю:
 Сузе ми мое освети на Данайма спрелама твоим'!

Тако молећисе рече; и Фивос му услиши молбу.
 Спустисе с' в'рова Олимпа, яко разгићвлѣи у срдцу,
 Имаюћ' лук о рамени и шул околосклопни. 45
 Грдо зазвечаше, около рамена срдишог, спреле,
 Кад се движаш'; и иђаше намрщен подобан ноћи;
 Седе удалѣи од лађа после, и одапе стрелу;
 Ужасну еку одаде шепива сребрног лука.
 Найпре постреля само шек мазге; и лагану пашчад: 50
 Ал ти доцниє на нѣи люте обрћући спреле,

Згађаше; и од мртви непрестано букташе пламен.

Девети већ дана на войску падаше божие стреле.

Десети пак у скупштини сазбра народ Ахиллевс,
Коме у душу по вргла белоруска Богиня Ира; 55

Ер се за Данае спараше, гледајућ њи гди умиру.

Кад се они већ скупише сви, и заедно бише;

Онда уставши рече брзоноги юнак Ахиллевс:

Ашреиде, сад мислим да опет ми лупајућ напруг,

Кући се враћимо, ако смо ради избегнути смрти; 60

Война будући и куга заедно мори Ахейце.

Нег айд' сада да пишамо каквога пророка, жреца,

Ил полковашеља сна; ер и сан еште од Бога;

Кой да нам каже, заш' Фивос Аполлон шолико е гиђван:

Да не изискуе молишве како, и спопелне жершве: 65

Ил' од яраца и од коза дорашћени, пару

Закшева примиши, да од нас злопворну одврати пропаси.

Тако проговори он, пак седе: попом се диже

Калхас Тесторидис, од свию најславниј пшицоврач,

Кой е садашна, будуца, и пред садашна знао, 70

И вожд био над лађам Ахейским прошиву Трое,

Ради пророчества, коя му дарова Фивос Аполлон:

Њима он благоразумно поче говорит' и рече:

Налажеш ми о Ахиллевсе, Зевса любимче, објавит'

Вам гиђв Фива Аполла далекострелајућег Бога; 75

Ј ћу изказаши; већ ми ши заклетву задай и веру,

Да ћеш наклонћи биши помоћими речма и дѣлма.

Ер се боим да се не срти муж онай, кой силно

Свима Аргейцима влада, и ком' се Ахейци подлажу.

Страшни е Цар, кад се на подвластног човека срти; 80

Аколи он у исти шай дан и задржава свой ед;
Ал и доцнїе шаюћи га у нѣговим грудма.

Опеш га проспе; ши пак кажими оѣши ме спасши.

Нѣму на одговор рече брзоноги юнак Ахиллевс;
Ослободисе, и нам божіу волю проричи. 85

Єр ше — такоми Фива любимца Зевсова, коме
Се ши Калхас' молећи, Ахейц'ма пророчеспва являш, —
Нико док сам я жив на земљи, и с' очима гледам,
Злошворним рукама дирнути неће код дубоки лаѣа,
Од сви Данаа! и Агамемнона самог да кажеш, 90
Кой се сада у войсци вменява най силнїим биши.

Попом ослобоѣен, непорочни пророк изясни:
Не изискива молишве, ниши пак спопелне жершве;
Већ що му є свог жреца срамотїо Цар Агамемнон,
И кѣер нїе му пусшиши кшео за одкупе драге; 95
Запо далекоспрелаюћи дав'о є яде и даѣе.

Ниши ће он пре злошворне руке од нагаспи дићи,
Док се не поврати драгоме опцу црноока ѣерка,
И без дара, и одкупа, спопелном жершвом одведе
Напраг у Хрису: шад шад га приволимо да се ублажи. 100

Тако проговори он пак седе: попом се диже
Юнак Ашридис проспрано владећи Цар Агамемнон,
Разгнѣвлѣн; нѣгово шамно срдце црим є єдом
Кипело, а из очїю живи є севао огањ.
Калхаса найпре мрким спрелаюћи очима рече: 105

Пророче беда, угодно що никад їощ нисими каз'о!
Свагда є швоему срдцу умилно прорицаши беде!
Благу пак реч ниш си казао ниш испунио када!
Ишо и сада Данайцима овде прорицаюћ' велиш,
Као да запо нам яде далекоспрелаюћи дає, 110

Що за прекрасну Хрисеву девойку богате даре
 Нисам я примити кшео, и ню волю дома
 Имаши; ер и од Клишемниспре миля ми е,
 Младовенчане любе; а нити е од нѣ и гора,
 Ни по спасу и нарави, ни по уму и радњи. 115

Ал и такву е одаем, ако е само то болѣ:
 Волим да народи чипави оспану, него да гину.
 Мени пак скоро преправите дар, да не оспанем само
 Я од Аргейца необдарен; а нити се пристой!
 Ер сви то видите да се мой дар другоме дае. 120

Нѣму одговори нашо брзоноги славни Ахиллеве:
 Апреиде преславне, сребролакоме одвећ!
 Какви да ти дар даду великодушни Ахейци?
 Нигди я незнам да има сачувана народна блага;
 Већ из градова що опленисмо, то се и разда: 125

А од народа опеш повраћати пристойно не.
 Сад е ти Богу одпусти, пак ќе мо ми после Ахейци
 Теби ню три и чешири пута накнадиши, ако
 Зевс да, те разрушимо тврдосазидану Трою.

Одговараюћ речему владећи Цар Агамемнон; 130
 Не шак', и ако си храбар богоподобне Ахилле,
 Лисичи! ер ме надячати и надмудриши нећеш!
 Или изискуеш, имаюћ' ти швой дар, да я залуду
 Овде молећисе седим, ше ми налажеш ню даши.

Акоми великодушни Ахейци принесу дар какви, 135
 Поволян моему срдцу, и првоме раван у цени:
 Акоми пак не принесу, поћићу сам я, и узећу
 Дошавши, ил швой дар ил Еаса, или Одиса,
 И однећу, пак ќе се грозити оном, ком доћем.
 Ал опому и доцнѣ говорити можемо опеш. 140

Сада увуците црикасту лађу у преславно море;
 У ню искусне зберте возаре, и снопелну жершву
 Богу приносите; па и красноличну Хрисеву ћерку
 На ню повед'те; управитель лађе нек буде кой мудар
 Совѣшник, Еас, ил Идоменеус, ил славни Одисевс, 145
 Ил ши, Пиліиде, од свію люди най страшній!
 Да би далекоспрелаюћег зблажили, носећи прилог.

Попреко гледећ'га рече брзоноги юнак Ахиллевс:
 О ши у безобразности обучени, користполаком'!
 Како се кой од Ахейца повинуе швоима речма, 150
 Ил у заседу ићи, ил шућисе юначки с' людма?
 Та я нисам ти заради бойни Троянца дош'о
 Амо се бориши; ер ми ница не скривише они.
 Ниш су ми икад операли волове мое, и конѣ,
 Ниши у плодоносной и людеранећой Фшии, 155
 Рану мою ищепили; ер су измећ нас одвећ
 Млога ладопуна брда, и силноуеће море.
 Да би се радов'о, беспидне, слѣдовалисмо шеби,
 Менелаеву покаяш чест, и швою псећ'оке,
 Нада Троянца: за кое ти слабо накнађаш и мариш! 160
 Нег' іошч препиш ми да и мой собшшвени поклон ми узмеш,
 Коег сам добио трудом, и мени га дали Ахейци.
 Никада немам я швоєму раван дар, када Ахейци
 Од Троянца разоре добронаселћну варош;
 Но най шежіє многотрудног и крвавог рапа, 165
 Мишице мое обдржую; а кад до делћна дође,
 Твой дар већи є одвише, я пак, доволян с' мањим,
 Врашим се к' дубоким лађам, уморен сасвим од боя.
 Сад пак у Фшию одлазим, ер є угодніє много

Дома се врапиши с' клюнаспим лађама: ниши я мислим,
Да ћеш ти, бивши я безчешћен овде, задобиши блага. 171

Одговараюћ речему народни Цар Агамемнон:

Иди већ, ако ти срдце изискуе! ниши ћу те я
Молиши, да због мене заостанеш! има и други,
Кои да ме пощую, найвише пак Зевс совѣтподавац. 175

Най несноснии сими од богоодрашћени Царев'!

Свагда си любитель био сраженія, распре и войне!

Ако си одвећ мужеспвен, Бог те обдаріо сошим!

Кући одлазећи с' своима лађама и дружином својом,
Владай Мирмидонцима! зате слабо я марим; 180

Ниш се спарам що се срдш! нег іоще ти прешим:

Како ми узима Хрисиду Фивос Аполлон,

Кою ћу я већ с' мојом лађом и дружином мојом

Послаши; да ћу ти красноличну Врисиду узеш,

Твой дар, сам я дошавши, из швога чадора; да познаш, 185

Колико сам я силнии, и да с' успручи и други,

Мени узпоред говориш', и еднако самном се сравниш'.

Тако он каза; а Пиліону се ражали, и у

Рушавим прсима мисли размишляваше душа,

Или да пошргне бришку саблю од бедрице свое, 190

Иак да распера нѣи, и погуби Апреа сина;

Или да упиша гиѣв, и душу ублажи свою.

Докле он премишляваше умом и душом овако,

И већ извуче велику саблю из ножнице; дође

С' неба Апина; ню посла белорука Богиня Ира, 195

Коя обойцу у срдцу равном любляше любвом:

Спаде саспраг, и счепа за плаве власи Ахилла,

Нѣму се само показуюћ', други е нико не виде.

Ужасну с' яко Ахиллевс, и обазревши се, позна
Паллас Ашину, спраовито му се указаше очи; 200
Пак іой проговараюћ' изуспи крилаше речи.

Защо о чедо Егидоноснога Зевса си дошла?
Псовку да угледаш зар Агамемнона Апреіада?
Ал ти я кажем шо, кое и мислим да ће се и испунит',
Ради свог дурљивог поноса упропасић' и душу. 205

Њѣму проговори пошом сѣиноока Богиня Паллас:
Дошла сам ти гиѣв утишати, ако с' повинуеш мени,
Єр ме послала с' неба белорука Богиня Ира,
Коя обойцу у души вас єднако любви и пази.
Већ сад манисе распре, ити прзаи саблю са руком; 210
Него га ружи злоречіем колико год ти є драго.
Овопи сад я сказуем, кое ће се и испунит'.

Трипуш толико богати дара єдареш ћеш добит',
Псовке те ради, ти га с' окаши, и нам се повинуй:
Одговараюћ' рече брзоноги юнак Ахиллевс: 215
Нужно є беседу вашу о Богиньо добро упамшит',
Колико макар у срдцу раздражен; єр є те болѣ;
Кой се повинує Боговма биће и од њи услишен.

Каза, и задржа пешку руку на сребрном држку,
Нашраг у ножницу ушура велику саблю, и некте 220
Совѣш Ашине одбациши: Она пак оде на Олимп,
У двор Егидоноснога Зевса, код Богова други.
Пиліидис пак с' вредоносним речма из нова
Грдяше Апреида, и не уставляше єда:

Древна піяницо! псећега ока, и елеѣг срдца! 225
Нипи кад свешу на видику шућисе заєдно с' людма,
Нипи кад ићи у заседу с' храбрим Ахейским вожд'ма,
Им'о си срдце! шо ти се свиѣає самршно биши.

Заиста много е лакше у пространой войсци Ахейца
 Даре опшмам' оном', кой противно говори теби. 230
 Народогулни Царе! будући нишковма владаш';
 Иначе послѣдни би пуп сад вређао, Априеиде!
 Ал ти я іош шо кажем, и с' великом кунем се клепвом!
 Такоми овога скиптра, кой никада лишће и граице
 Пошераш' неће, будућ' му е остало дебло у шуми; 235
 Ниши пак цвешаш', ер му е олюцило около, гвожђе
 Лишће и кору; а сад нѣга Ахейска чеда,
 Законохранишельи у рукама носе, шо правду
 Чуваю, дашу им Зевсом: шо нек ти е велика клепва!
 Аколи кад зажеде Ахилла, Ахейска чеда: 240
 Тима ти нећеш узмоћи помоћи, и колико макар
 Жаліо, кад већ многи од Ектора людокрвника,
 Падаюћ' изгину; ти пак у срдца дублини ћеш с' гриспи
 Скорблѣн, шо най изрядніег Данаа пощов'о ниси.

Тако проговори Пилідис, и баци на землю, 245
 Скиптер с' златним клинцима окован; пак се посади.
 Ашрев син исто на против бесняше. На шо се Неспор
 Сладкоречити диже, шанкогласни вишія Пилски,
 Кому са езика слађе од меда печаше говор.
 Нѣму преминуше већ два порода словесни люди, 250
 Кои су заедно пре одрасли и живили с' нѣме.
 У благословеной Пили, сад пак прећему влада.
 Благоразумно нѣма он проговараюћ рече:

Боже мой! велика жалост доспигнуће землю Ахейску!
 Заиста радоваћесе Пріям, и нѣгова чеда, 255
 Исто и други Троянци весел'ћесе яко у срдца,
 Када дознаду, да се ви шим начином сваћаше овде,
 Кои се у совѣшу Дана' одликуеш' и у бишки.

Нег се повинуйте, ер сте обое млађи од мене.
 Я сам еданпун већ' и с' ячима него ви щосте 260
 Другов'о людма, и никад ми нису презирали совѣш.
 Ниши сам такове люде кад видео, нишићу видеш',
 К'о що Пиритос е био, и Дриас народни паспир,
 Кеневс, Ексадиос и богоравни Полифим,
 И к'о Егеа син, безсмртнима подобни Тисевс. 265
 Ови най снажнии раслису измећ жипеля света,
 Па су най снажнии били, и се с' най снажнійма шукли,
 С' горским Кенпаврима, и ньи уништожише страшно.
 С' таквима другов'о сам я еданпун, долазећ' из Пиле,
 Дальић Пелопониске землѣ; ер они ме зваще: 270
 И по могућству се моему боріо: с' таквима нико
 Неби мог'о од садашњи жипеля света се борит':
 Па су опеш мой примали совѣш, и слушали говор.
 Него слушајше и ви; ер е слушаши згодић.
 Ниши ши ако с' и преславан, иѣгову дѣвицу узми; 275
 Већ му остави дар, що му дадош' едаред Ахейци!
 Ниши ши Пилеиде, изискуй прошив'писе Цару
 Распром; ер никада себи у чеспи равнога нема
 Скишпроносни Цар, кога е Зевс обдаріо славом.
 Ако си ши и снажній, и Богиня билаши маши; 280
 Али е опеш он силній, будући да вишима влада.
 Апреиду, ши прекини срдню; а я ћу сам после
 Молиш' Ахилла, да и он свой ед ублажи, кой е
 Свима Ахейцима обраа силна у злошворной войны.
 Одговараюћ' речему владећи Цар Агамемнон: 285
 Заиспа ово све, спарче, говоріо с' као що валя:
 Ал' шай човек од свію првенство оће да има,
 Оће да свима заоведа, свакому да господари,

И код свію да значи; ком' мучно ко ће се подложит'
 Ако су нѣга юнаком учинили Богови вѣчни, 290
 Зар му зашто и дадоше власт нас злоречиєм ружит'?

Нѣму реч пресецаюћи изказа славни Ахиллевс;
 Заиспа могао би се назвати 'рѣа и нипков,
 Кад би се свачему покоравао, що ти изречеш!
 Другима шако що ти заповедай; само пак мени 295
 Не назначуй, ер никад не мислим теб' послушан биши.
 Ющ ти и то кажем, а ти уврши у памет:
 Никада неѣусе дѣвице ради я борити, ниши
 С' тобом, ниш' с' другим', ер ви є опимаши', що све є и дали.
 А од прочег що имам код ипре црикасте лаѣе, 300
 Од тог неѣеш ни найманѣ, прошиву волѣ м' узети.
 Ил' дед' покушай само, да би и оспали вид'ли,
 Како би швоя црна крв одма низ коплѣ пошекла.

Тако грдеѣисе обое ружним и прошивним речма,
 Успаше; и прекинуше собор код лаѣа Ахейски: 305
 Пиліидис к' чадорима и ка пловећи лаѣа
 Оде, са Менишиадам и са дружином својом:
 Апреидис пак описну брзу лаѣу на море;
 На ню возаре изабра дваєсп, и спотелну жершву
 Принесе Богу; у ню красноличну Хрисіенду 310
 Уведе; уѣе и лаѣе управитель мудри Одисевс.
 Кад веѣ после сви уѣоше, влажним одловише пупем.
 Апрея син пак одгрешити наложи народу грее,
 Они с' одгрешитише, и у море одбацитише грее:
 Пошом приложише подпуну спотелну жершву Аполлу, 315
 Биков' и Ярац', на обали пустога мора:
 Пара пак с' димом виюѣисе заєдно иѣаш' у небо.

Они по войсци шим начином дѣлаше; Ал Агамемнон
Злобе н' оканисе, кою є прешећ Ахиллу изрек'о.

Него Талпивию и Евривашу говорећ каза, 320
Кои му гласници и подворне слуге біяу:

Поитишеми к' чадору Пилеида Ахилла,
И за руку довед'ше красноличну Врисіенду,
Ако є н' узкше пак даши, я ћу є сам после узети,
С' вишима дошавши; кое ће грднѣ биши за нѣга. 325

Тако изрекавши посла нѣи, давши им заповести ошру.
Они пак нерадо одош' на обалу пусшого мора:

И до Мирмидонови приспеш' чадора и лађа.
Нађоше нѣга поред чадора и црикаспе лађе

Седећег; и не обрадовас' нѣи угледавши Ахиллевс. 330
Оба ужаснути од спра и почитанія к' Цару,

Спадош', и нѣи извѣспише; нѣи упишаше щогод.
Ал се он нѣговим досепи умом, и изказа нѣима:

Вѣспници радушесе! гласоноше Зевса и люди;
Ступите ближе, ер нѣисше ми криви ви, већ Агамемнон, 335

Кой є вас послао, ради дѣвице Врисіенде.

Усшай, благородне Папрокле, и дѣву изведи,
Те є нѣима одвесши дай; нек ми пак буду сведоци,

И пред Боговма вѣчним, и пред смртшними людма,
И пред самим шим яросшним Царем; ако кад опеш 340

Неволя буде за мене, да бедну одврашим пропасш

Од нѣи...! па он у нѣговой лудой памепи бесни,

Кад он неможе поспићи умом напред и наспраг,

Да би се безбедно борити могли код лађа Ахейци.

Тако он каза; Папроклос пак послуша любимог друга,
И из чадора красноличну изведе Врисіенду, 346

Те є даде. Они се врапише к' лађам Ахейским.
 С' њима нерадо иђаше дѣвица. После Ахиллеве
 Плачући седе, удаляюћис' од дружине свое,
 На брег синѣга мора, и гледаюћ пучину шавну, 350
 Млого се замоли милой машери, дижући руке.

Майко кад си ме већ родила да сам крапкога вѣка,
 Требао биме удоспоиши Олимпски чесћом
 Зевс громовник! а он ме сад нимало неће да пази!
 Єр ме є Атреидис владећи Цар Агамемнон 355
 Осрамошю; и мой дар опевшими држи!

Тако он плачући каза; дочуга чеспиша маши,
 Бивша у безднама морским код нѣног оспарѣлог ошца.
 Брзо из синѣга мора узвисисе, подобна магли;
 И до нѣга посадисе, сузеронећег близу; 360
 Руком га глађаше нѣжно, пак проговараюћ' рече:
 Чедо, що плачеш? Защ ти є душу обузела пуга?
 Сказуй, немой зашапши нища, да обое знамо.

Тешко уздишућ іой рече брзоноги юпак Ахиллеве:
 Добро знаш; защ даши наново, ща ти є познашо кажем;
 Одосмо Тиву на свешу варош Тетіона, 366
 Те є разорисмо, и све оданде що би однесмо.
 Све се добро шо подели између чеда Ахейска,
 Атреиду пак избраше красноличну Хрисіиду.
 Нато свещеник далекоспреляюћег Аполла, 370
 Дође ка брзима Лађама мѣдооклопни Ахейца,
 Свою одкупиши Кѣер, и донесе безцене даре,
 Венац носећи у руци далекоспреляюћег Фива,
 Око позлаћеног скиптра: и молюс' свима Ахейцма,
 Атреидима пайвише, двоици народним вожд'ма. 375

Тада повикаше у глас с' похвалом прочи Ахейци,
 Чесно послушати жреца, и прекрасне даре узети:
 Ал Агамемнону Пиліиду то повољи неби,
 Него га одпусти срамно, и гдно проговори слово.
 Разгнѣвлѣн Сшарац напруг се враши, и Фивос Аполлон 380
 Услиши нѣга молећег; ер врло му милан біяше:
 Одапе ядоносне стреле и' Аргейце; и люди
 Гомилама гиняю: стреле пак Божіе падаш'
 На сву проспрану войску Ахейца. Нама шим пророк
 Искусни одвећ, прорицаня каза стреляюћег Фива. 385
 Одма я онда наложи први, ублажиши Бога;
 Атріона пак обузе ед; и ипро успавши
 Издаде заповест, коя е већ и испуњна сада.
 Ню на брзои лађи црно'ки юнаци Ахейски
 Воде у Хрису, и такоћер даре власпипелю носе. 390
 Мени пак тек що изведоше гласниц' из мога чадора
 Дѣвицу Врисеву, кою су принели мени Ахейци.
 Него ти ако си могућна примисе пвоєга сина.
 Сшигнувши Олимп, замоли Зевса, ако си нѣму
 Икада развеселила срдце речом и дѣлом. 395
 Ер сам те често у дворима опца моєга чуо
 Хвалећ се, да си од црнооблачнога Кроіеида
 Сама ти између Безсмрпни люпу одвратила пропасти,
 Кад су га прочи Олимписки Богови везаши кшели,
 Ира и: Посидаон, заедно с' Паллас Апином: 400
 Него приспѣвши ти Богињо, нѣга ослободи свеза,
 Одма позвавши споручног гиганта на високи Олимп,
 Кога Вріаром називаю Богови, оспали люди
 Пак, Егеоном; ер снагом е ячи од самога опца.
 Овай до Кроіона седе, дичећисе славом. 405

Тога боєхисе Богови вѣчни не свезаше Зевса.
 Седех' му по поминяй и колена нѣму обимай,
 Не бил' Троянцима кшео од помоћи бипи,
 И нѣи Ахейце к' Лаѣам' и мору да узбіе напраг,
 Люпо убіяюх', да би се свима догрдіо власпель, 410
 И да сам позна син Апреа, владећи Цар Агамемнон
 Кривицу свою, що найизряднѣг пощов'о нїе Ахейца.

Нѣму проговори на то Тепис ронећи сузе:

Е мой Сине! що т' одраспе, кад си на несрећу роѣен?
 Кад би бар код лаѣа мог'о без суза и скорби 415
 Бипи; будући да рок ши є крапак, и заиспа недуг.
 Сад пак и крапкога вѣка и найнещаспнїй од свію
 Поспаеш! у з'о ше час и невольи роди у двору!
 Ову да изустим беседу радогрмлѣћем Зевсу,
 Идем на снежни Олимп, и шад га приволим к' пому. 420
 Ти пак пребиваюх' мирно код брзопловећи лаѣа,
 Гнѣви се на Ахейце и боя уклонисе сасвим.
 Зевс є к' непорочним Епіоп'ма Океаном пош'о,
 Ючер на славу, и нѣму сви Богови послѣдоваше.
 Дванайспи пак дан ће се врапиши опеш на Олимп. 425
 Онда опићу у Зевсове пврдосозидане дворе,
 Пред нѣг ћу клекнут, и надам се приволип' га к' пому.

Тако говорећи она опиде, и осшави нѣга
 Гнѣвног у срдцу, заради лепопоясаше жене,
 Кою му силом и прошиву волѣ узеше. Одисевс 430
 Међу шим приспе у Хрису, носећи спопелну жершву.
 Кад већ у приспанище дубоко спигоше они,
 Сабраше плашна, и метнуше ій у црнкасту лаћу:
 Камарку снизспустивши с' ужепа, сложише доле:
 И брод на край улаза с' веслама свезоше брзо: 435

Мачке избацише, и о пристанище ужеша везаше.
 Сами изиђоше после на брег валовишог мора,
 Свепу изнесоше жершву далекоспреляјућем Фиву;
 Зиђе и Хрисеида из морепловеће лађе.

Ню ка алшару водећи многоискусни Одисевс, 440
 Даде є миломе опцу у руке, и изрече нѣму:

Хрисе, мене є послао владећи Цар Агамемнион,
 Теби довесни кѣер, и спошелну жершву Аполлу
 Ради Ахейца приложити, да би ублажили Бога,
 Кой Ахейцама многоплачевне задає яде. 445

Тако говорећи, даде є у руке; и радо он прими
 Чедо возлюбљѣно; они пак Богу приложише одма
 Славну жершву, около лепосазид'ног алшара.
 Потом опраше руке, и посуше сланога єчма.
 Хрисис пак се яко моляше, дижући руке: 450

Чуй ме сребролуки кой защићуєш Хрису,
 С' преблагословеном Килом, и силно Тенедом владаш:
 Као що си ме и пре услишао шебе молећег,
 И мене с' пощов'о, люпо казнуюћ народ Ахейски;
 Тако и сада ми опет услиши молишву мою, 455
 И одврати од Данаа грдну и несносну пропасш.

Тако молећисе рече, и Фивос му услиши молбу.
 Пощо се они већ молиш' и посуше сланога єчма,
 Жершвам' заврнуше врапове, поклаш', и одраше кожу,
 Буте изсекоше, па иј обмазаше масћу двоином, 460
 И на нѣи наповарише сипну изсецкану парчад.
 Све то на цепчице сажеже спарац, и руєвним вином
 Обли: около нѣга пак држаше младеж пешзубце.
 Кад већ сажегоше бушове и поєдоше ушроб,
 Сипно остало исекоше, па напакнуш' на ражнѣ, 465

Прилѣжно после испекоше, и све поскидоше опеш.
 Кад се оставише радиѣ, и угошовише ручак,
 Ручаш'; и срдце им желно свеобще часпи не оста:
 Кад већ удовлестворише желю ела и пића,
 Онда младићи преслужише сосуде пићем до в'ра, 470
 И у около свима разделише жерпвене чаше.
 Они пак ваздан песмама ублажаваше Бога,
 Лепо Пеана возпевајући младеж Ахейска,
 Хвалећ' спреляюћег, кой по слушаше веселим срдцем.
 Када већ сунце к' западу зађе, и наспаде тама, 475
 Сви полегах' и поспаше около ужеша лађе.
 Кад пак свићна се помоли Јос ружицопрспна,
 Напраг се опеш навезоше к' пространой войсци Ахейца.
 Вешра им благоспѣшна посла спреляюћи Фивос:
 Пак дигнувши кашарку, бела раширише плашна. 480
 Задува вешар по среди плашна, и яко зауя
 Синьи палас около прсию идуће лађе;
 Коя просецаюћ' паласе, влажним пловляше пушем.
 Кад се већ напраг к' пространой врапише войсци Ахейца,
 Одма на суво извукоше на полѣ црикаспу лађу, 485
 На песковити брег, и дуге подметпуше греде;
 Па се после разиђоше измеђ чадора и лађа.

Он пак гнѣвляше, поред ипропловлећи лађа седећи,
 Богородни син Пилев' брзоноги юнак Ахиллевс,
 Ниши кад више идяше у чеспиши господски сабор, 490
 Ниши у бишкку; нег му копняше юначко срдце,
 Онде бавлећи с', ер чезнаш' за рапним шумом и бойом:
 Када већ дванайсти дан помолила зорица лице;
 И на Олимп се врапиш' безмрпни сви Богови скупа,
 Зевс пред њима идући; Тепис не пренебреже налог 495

Нѣзиног сина, нег се узвиси из шаласа морски,
 И на велико небо, на Олимп зором се препе:
 Нађе ясногласног Зевса седећи удалѣи од други,
 На найвишему, многощрлясног Олимпа в'ру.
 И пред нѣга посадисе; колена м' обузе левом 500
 Руком; а десном умилно гладећиму подволяк, рече
 Смирно молећисе власпелю Зевсу Кроніеиду:

Оче Зевс! ако сам ши кад међу безсмршнни помогла,
 Илиши речю ил дѣлом; испуни ми желю сад ову.
 Пощуй ми моего сина, кой найкрапковѣк од свію 505
 Наспаде; ер га овай пар народни Цар Агамемнион
 Безчеспи; поклон држећиму, ког' е од нѣга он оп'о.
 Нег ми га чеспвуй совѣподавче Олимписки Зевсе!
 Донде Троянцима победу подай, докле Ахейци
 Моег не пощую сина, и не увѣнчаю г' чешѣом. 510

Тако изуспи; нѣой Облакогустпшель нища не рече:
 Него би задуго ѣушећи: Тешис обимаюћ' му к'о
 И пре колена, и превіюћисе пипаше опеш:

Нарочно сада ми ово обреци, и испинито увѣри,
 Ил ми одреци; ер никог с'не спрашиш; да добро упознам,
 Колико я найнесрећнија Богиня есам од свію. 516

Тешко уздисаюћ нѣой Зевс облакогустпшель рече;
 Заиспо злопворно е, да ме наводиш к' неприяпелспву
 С' Иром, ако ме икад подражи окорним речма.
 Она и шако ме међу бесмршннима Боговма свагда 520
 Кори, говорећи да я свагда Троянцма помажем у бою.
 Него ши сада одспуши, да не би п'опазила како
 Ира; а мое ће спаранѣ биши, да све шо испуним.
 Гле! сад ѣу те я главом увѣриши, да се умирнш,
 Овое међу безсмршнни Богови, ша мой найвећи 525

Знак; ер ниш е кад возврапимо, ниши пак лажно,
 Ниши несвршљиво, оно що мойом я главом увѣрим.

Каза и црним обрв'ма намигну Зевс Кроніеидис.

Власи пак амвроске се попресоше нада

Главом бесмршном, и яко се задрма велики Олимп. 530

Тако совѣшуюћи се распаше с'. Она пак потом
 Спусписе доле у дубоко море са Олимца сѣйног;

А Зевс оде у свой двор. Богови успаше скупа

С' сшолова њином Опцу на сусрет; и нико не оспа

Чекап' долазећег, већ сви пођоше њѣму на сусрет. 535

Напо он седе на преспол; Ал Ири не спаде

С' ума, видећига, да е с' њиме совѣше савѣшовала

Тепис сребронога, ћерка морскога сшарца Ниреа.

Одма окорнима речма нападе Кроніеида.

Кой се од Богова, коварне, с' шобом совѣшов'о опет?

Свагда е швоему срдцу умилно удалѣн од мене, 141

Пошайне пресуђивати мисли, и никад ме ниси

Удосшою вольно ми одкриши, оно ш' умислиш.

Одговараюћ рече іой люди и Богова ошац:

Иро не уздайсе да ћеш моя сва дѣла и речи 545

Дознаши: бићеш шкодљиво, ако с' и супруга моя!

Оно пак що е пристойно теби да чуеш, то нико,

Ниши од Богова, ниши од люди, пре дознаши неће:

А що я сам запевам осим Богова знаши,

Запо никада ниши испишуй, ниши испражуй. 550

Њѣму на одговор рече волоока честипа Ира:

Страши Кроніеиду! какви си говор изрек'о!

Ниш' сам те пре испитивала, ниш' испраживала икад.

Већ ти мирно размишљаваш, оно що теби е драго

Сад пак люшо с' у срдцу мом успраши, да те н' обласка

Како сребронога Тетис, жѣи морскаго Спарца Ниреа.
 Ер ши є зором обимала колена седећ код тебе. 557
 Кою си мислим увѣрио испино, да ћеш Ахилла
 Чеспвоваши, и многе Ахейце код лађа пропасшип'.
 Проговараюћ іой Зевс Облакосгусшипель рече: 560
 Свагда враголицо! мислиш да се у ничим не вараши;
 Ал ши шо слабо шо помаже, нег іощ од моего срдца
 Већма ш' удалява; кое ће за те грдньіе биши.
 Ако шо тако и єсте, ал мениће повољи биши.
 Него сад ћушећи седи, и моіой се речи повинуй; 565
 Ер сви Богови шо су на Олимпу не б' ши помогли
 Да се приближе, кад бите докоснуо рукама моћним.
 Тако он рече; уплашисе волоока чеспшпа Ира;
 Пак умолчаюћ седе, и миломе одоле срдцу.
 Яко удапуше Богови вѣчни у Зевсовом двору. 570
 Напо беседиши славновѣщни Ифеспос поче,
 Машери милой белорукой Ири придодаюћ мило.
 Заиста злошворна ћеду и несносна дѣйспвіа биши,
 Ако се оба ви свађаши спанеше заради смршни,
 И мећ Богове буну замећеше! нини пиршество ће нам
 Изрядно пріят; ер ће зло обвладаши горим. 576
 Машер я наговараћу, коя ћ' и сама, шо признап',
 Драгоме Опцу Зевсу умилно с' приближиш', да неби
 С' опеш разгнѣвіо Опац, и пиршество смушіо нама.
 Ер да би само он кпешо, Олимписки Муньосіевац, 580
 Могоа би нас низвергнуши с' сшолов'; ер много є ячи.
 Нег се ши сада попаци благим приволеш' га речма;
 Пак ће нам се Олимписки шай пар ублажити опеш.
 Тако проговори он пак успавши, купу двоспручну
 Машери милой мешну у руке, и изрече ньойзи: 585

Спрписе майко моя, и пешисе, ако с' и шужна,
 Да ше не усмоприм очима моима, ер си ми мила,
 Како те казни; пад не би ти мог'о, и жаліо кол'ко
 Макар, помоћи; ер Олимпски Зевс є прошивнику спрашан.
 Већ ме є едаред кад сам се паціо теби помоћи, 590
 Збаціо, счепавши за ногу, с' свєпога Олимског прага.
 Чипави дан сам лешео и шек при заоду сунца
 Падо у Лимнос, єдва имаюћ іоще живопа:

Гди ме паднутог, радо възпримише Синписки люди.

Тако он каза; насмеяс' белорука Богиня Ира, 595
 Пак смеућисе, чашу из руке синовлѣве прими:
 Напо он свима оспалима Боговма служипи поче
 С' десна, некшара слапког почећи из красног бокала;
 Гроопом се насмеяше безсмршни Богови, када
 Видише Ифеста, како с' убрзіо біо по двору. 600

Тако се они пад' чипави дан до заода сунца
 Часпиш'; и срдце им желньо, свеобще часпи не оспа,
 Ниши пак преславне Кипаре, кою є свир'о Аполлон,
 Ниши пак Песама, кое су милим припевали гласом.

Кад већ неспаде прекрасно сіяиѣ яркога сунца, 605
 Они сви одоше после почивапи, сваки у свой двор,
 Тамо гди свакому зданіє, преславни роми на обе
 Ноге Ифестос є зградіо вѣщним и искусним умом.

Зевс пак громовник Олимпски оде у поспелю свою,
 Гди є и пре спав'о, кад слапки га обвлада санак: 610
 Онде дошавши; почиваше с' злапопресполном Иром.

ВТОРА ПЕСМА.

Оспали Богови, испо и коньооружани люди,
 Спаваше сву ноћ; Зевса пак сладки не обвлада санак,
 Већ он размишљаваше умом, как' да би Ахилла
 Пощов'о, и упропастіо млоге Ахейце код лађа.
 Ова се смисао најболя учини нѣговой души, 5
 Послаши варљиви сан Агамемнону Априеиду;
 И дозвавшига, нѣму проговори крилате речи:

Поишай варљиви сани код дубоки лађа Ахейца,
 Па у чадор приспѣвши власпеля Априеида,
 Нѣму све испино збори, к'о що я налажем теби. 10
 Явиму да се оружаю дугокосат' Ахейци
 По свой войсци; ер сад ће моћи обвладати варош
 Проспрану Трою; будући не двојко више безсмршни
 Олимпски Богови мисле; ер е нѣи приволела већ све
 Ира молећисе, а Троянцима предшои жалоси. 15

Тако он каза; а санак кад шу реч услиша, пође;
 И код дубоки лађа Ахейца доспиже брзо.
 Приспути Цар Агамемнону Априеиду, ког' нађе
 У чадору почиваюћ', обузет од сна амвроског.
 Стаде му изнад главе, наликуюћ Нилѣвим сину 20
 Неспору, ког' од спарешина највише почиповаше
 Априеидис; шим личећи изустни божи санак:

Спавашли, сине Атрея коньопишомника бойног?
 Непреба сву ноћ спаваши човек совѣшодавац,
 Ком' се повѣрава народ, и кой досп се бринути има. 25
 Сад пак послушай мою реч; ер сам гласоноша Зевса,
 Кой се за шебе удалѣног, брине, и смилуе одвећ.
 Налаже ти да оружаш дугокосат' Ахейце
 По свой войсци; ер сад ћеш моћи обвладаши варош
 Проспрану Трою: будући не двојко више безсмртни 30
 Олимписки Богови мисле; ер є нѣи приволела већ све
 Ира молећисе: Троянц'ма пак предстои жалосп од Зевса.
 Нег ти добро уврши у памепи пвоіой, и немой
 Заборавиши, кад се иза сна слапког пробудиш.

Тако рекавши узвисисе; и нѣг' остави онде 35
 Оно мисляваюћ' умом, що никад испуниши се неће:
 Ер се уздаше испи шай дан Пріама варош освойши,
 Безумни! и не упозна що Зевс пвориши мисляш'.
 Ер намѣраваше даваши яде и спеняня іоще
 Свим Троянц'ма и Данайма посред свирѣпне войне. 40
 Пренусе иза сна обузеп сасвим од божіег гласа.
 Исправляюћи се седе, и обуче мекано руо
 Красно, новоустроено, па огрну япунце:
 Испод юначки нога привеза опанке добре,
 И о рамена обеси среброоковану саблю: 45
 Узе и скиптр праочински, неупропасними навѣк,
 Па с'шим поити к' лађама, мѣдооклопни Ахейца.

Зорица Богиня пак узвисис' на високи Олимп,
 Сяйно лице помолиши Зевсу и Боговма другим':
 Попом он гласницима шанкогласним заповесп даде, 50
 Сабор огласуюћ', сазваши дугокосат' Ахейце.
 Они огласуюћ' сазваш', и ови се скупише одма.

Найпре великодушни спарешина сабор посади,
 На Неспоровой лаћи, из Пиле рођеног Цара;
 И кад се сви скупише, зрели им предложи совѣш. 55
 Чуйше, дружино! у сну дође ми божи санак,
 Кроз Амвроске ноћи; и особито Неспору славном
 Найвише наликоваше по лику, висини и спруку.
 Сшаде ми изнад главе, и проговараюћ рече:
 Спаваши сине Апрея, коньопипомника бойног? 60
 Непреба сву ноћ спаваши човек, совѣшодавац,
 Ком' се повѣрава народ, и кой дост се бринуши има:
 Сад пак послушай мою реч; ер сам гласоноша Зевса,
 Кой се за тебе удалъног брине, и смилуе одвећ:
 Налаже ти да оружаш дугокосе Ахейце 65
 По свой войсци; ер сад ћеш моћи обвладаши варош
 Пространу Трою; будући не двојко више безсмртни
 Олимписки Богови мисле; ер е нѣи приволела већ све
 Ира молећи с'; Троянц'ма пак предшои жалост од Зевса;
 Нег ти добро у памеш уврши, Тако рекавши, 70
 Брзо неспаде; мене пак сладки оспави санак.
 Айд' сад, дал ћемо моћи оружаш чеда Ахейска:
 Найпре љу я нѣи кушаш речма, к'о що е и слично,
 И налагаћу бегаш' на многовеслаши лаћа;
 Ви пак с' друге спране иј заусшавляйше речма. 75
 Тако он говорећи, посадисе; попом се диже
 Неспор, кой е био господар песковише Пиле;
 Нѣима он благоразумно говорећи изуспи;
 Пріяшелѣи! Аргеиске вође и Цареви славни,
 Кад би нам други кой од Ахеяца казао шай саш! 80
 Држалиби за лаж и би се разишли що брже.
 Ал га шай виде, кой измећ Ахейца за најболѣг с' држи;

Айд' сад, дал ћемо моћи оружаши чеда Ахейска:

Тако он проговараюћ, први из сабора пође.

Успаше попом и прочи, послушаюћ людског паспира, 85

Скиппроноси власпелѝ: дижесе с' њима и народ.

Као що роєви пчела безчислени. сукляюћ иду

Еднако поновљаваюћи се из камена шупля,

Сабите као грозд, и на пролећно падаю цвеће;

Едне подлећуюћ амо у гомила, друге пак шамо: 90

Тако неброено мложство люди, од лаћа и шапра

У ред иђаше на дубоку обалу синѣга мора,

Чешам' у Сабор; измеђ њи с' указа Осса, њи к' Оду

Убрзиваюћ', гласница Зевса; а они се скупляш'.

Зазуи сабор, и земля се попресе спенаюћ', када 95

Народи седош', и шум се подиже; на то њи девеш

Гласника викаюћ заустављаше, да би од крике

Престали, и послушали богоодрашћене царе.

Народ се посади ипро, и столице држаше мирно;

Преспавши вика; подижесе народни Цар Агамемнон, 100

Држаюћ скиппр; ког е начиніо Ифеспос славни;

Ифеспос дадега власпелю Зевсу Кроніеиду;

А Зевс дадега попом гласнику Аргоубици;

Ермис пак власпелъ, дадега Пелопу Коньопишомник';

Пелопс опеш дадега Апрею людском Паспиру; 105

Апревс умираюћ' оспави г' овце богатом Теспу;

Попом Тиесп га Агамемнону оспави носип',

Млогима оспровима и Аргосом целим да влада;

С' овим он снабдѣн успавши, изустни крилаше речи:

Пріяшелѝ! Юнаци Аргейски, послужници Марса, 110

Кроніеидис Зевс, ме у велику уплео беду;

Немилоспиви! кой ми е обрек'о пре и увѣри'о,

Тврдосазидану Трою разоривши, врашиш' се дома:
 Сад пак люшу є превару смислю, па ми налаже
 Безчесно врашиш' се напраг, кад већ упропаси народ.
 Тако се валяда допада свемогућному Зевсу, 116
 Кой є млогима варош'ма ушаманіо в'ре,
 И іош' ће ушаманут'; єр му є премогућна снага:
 Заиспа срамно ће биши и породу ово разумеш',
 Да забадава толики, и шакви народ Ахейски 120
 Єднако несовршими рашує раш, и се бори
 С' мањима людма; и никада да се свршепак н' укаже.
 Кад би ми само Ахейци с' Троянцима заєдно кпели,
 Вѣрне задаваюћ заклетве, да се изброимо скупа,
 Па да Троянци се сберу колико кућевни єсу, 125
 А ми Ахейци да се поделимо, десеш и десеш,
 И да узмемо єдног Троянца за служенѣ вина:
 Млоге би онда десешинѣ оспале послуге желне.
 Толико мислим я више да чеда Ахейски имаде,
 Него Троянца, кой живе у Трои: али из млоги 130
 Вароша има союзника, коплѣньюћи люди,
 Кои се силно пропиве, и мени желећем не даду,
 Да разрушим Иліон лепосозидану варош.
 Девеш већ година проћоше међупим великог Зевса,
 И већ гњиле нам дрва од лађа, и ужеша пруну; 135
 Наше пак супруге вѣрне, и недорашћена деца,
 Седе на дому шужећи за нам'; а нама за луду
 Дѣло не совршено спои за кое доћосмо амо.
 Но сад као що вам я кажем, послушайше ме сви;
 Айд да бегамо лађма к' милой праочинской земљи, 140
 Єр освоипи нећемо никада проспрану Трою.

Тако он каза; и њима у прсима возбуди срдце,

Свима у околѣ, кои совѣшаня слушали нису.
 Сабор се збуни, ка'но високи Таласи морски
 Понпа Икариеког, кад нѣи воспочни вешар и южни 145
 Набрекне, спусѣаюћ' се из облака, вишиѣга Зевса.
 Ил' к'о що западни вешар долазећи с' буром, и яко
 Дуваюћ, усеве силне занѣя, и влапе нагинѣе;
 Тако се збуни чипава скупщина, с' великом виком
 К' лаѣма нагрнуше; испод нога прашина густа 150
 Диже с' у висину. Они пак међу усобно налагаш'
 Лаѣа докуч'писе, и нѣи у свето упурапи море.
 Ярке изпребише; а крик идяше к' небу, желећи
 Кући се врапипи; и извукоше подпоре лаѣа.
 Тад би с' Аргейцма и пропиву судбе догодіо поврап, 155
 Кад не б' Ира Апины изустила беседу ову:

Ей пи, Егидоноснога Зевса н' уморишо чедо!

Тако зар дома у милу праочинску земљу да сада
 Побегну чеда Ахейска лицем обширнога мора?
 И да оставе Пріяму и Троянцма на славу 160
 Елу Аргиску, којой за любов млоги Ахейци
 Већ изгинуш' пред Тройом, далеко од очевне землѣ.
 Дед сад поитай к' народу мѣдооклопни Ахейца,
 Твоим умиляспим речима човека сваког удржи,
 И у море им недай увући овеслане лаѣе. 165

Каза: и послушна іой би сѣиноока Паллас Апина.
 Поѣе с' в'ровишог Олимпа спусѣаюћисе нагло;
 И код брзопловѣи лаѣа Ахейца спуше;
 Наѣе Одисія, равног у совѣшу Зевсу, споеѣег;
 Кой додирнуш некше лепоовеслашу лаѣу, 170
 Ер му е срдце и душу обузела велика жалост.
 Близу му споеѣи рече сѣиноока Паллас Апина:

Преславне Лаертіаде, многоискусни Одисе,
 Тако зар оћеше дома у милу праочинску земљу
 Да побегнеш', нагршаюћ к' лепоовеслашим лађам'? 175
 И да оставише Пріјаму и Троянц'ма на славу
 Єлу Аргиску, којој за любов многи Ахейци
 Већ изгинуш' пред Троіом, далеко од очевне землѣ.
 Дед' сад к' Ахейском народу ид', и не бависе више;
 Твоим умиљасшим речма човека сваког удржи, 180
 И у море им недай увући овеслаше лађе.

Каза; а он упозна беседеће Богинѣ глас; пак
 Наглећи оде, и збаци япунце; коег привапи
 Гласник Євриваш Инакински, кой слѣдоваш' нѣму.
 Кад пак Цар' Агамемнона сусрете Атріеида, 185
 Узему скипир праочински, неупропасними навѣк;
 И с' тим оде к' лађама мѣдооклопни Ахейца;
 Коег од Царева или од опмѣни запече люди,
 Тог он уздржаше умилним речма присшупуюћ' к' нѣму.
 Славне! џеб' се не пристои да се плашиш к'о 'рђа!
 Већ сед' с' миром, и пащисе да и народ шо чини. 191
 Єр јошч ямачно незнаш, какве су мисли Атріеида;
 Валяда само сад куша, и да не казни Ахейце.
 Нисмо сви чули, що є он у совѣшу каз'о.
 Да не срдећисе учини какво зло чедма Ахейским! 195
 Єр є справивша срдня богоодрашћеног Цара;
 Чест му Зевс дає, и пазига врло Зевс совѣподавац.
 Коег пак запече измеђ просни, и викаюћ нађе,
 Тог он скипиром удараш', и грдно му прећаше речма.
 Враже! с' миром седи, и беседу другји слушај, 200
 Кои су больи од тебе; єр си ти слаб войник, и нејк,
 Ниш се у рашу, ниш у совѣшу защо рачуниш.

Сви неможемо овде да царуємо Ахейци ;
 Влада од многи ни і' корисна, едан нек буде господар,
 Едан Цар, кому е син популѣног Кронуса дао 205
 Скипир и законе, сваком' да господариши може.

Тако налагаюћ уређиваше войску; а они
 К' скупщини опеш нагнуше наспраг од лађа и шапра,
 Виком; као що палас силноуећег мора
 О брег велики урла, и воде спраовито ече. 210

Сви сад оспали седош', и држаше сполице нѣине;
 Само Терсипис блебешуша безумна кликташе јоше,
 Коега душа тек діяше гнусним и безспидним речма,
 Забађава, без пристоя дираши Цареве, гди би
 Само що дознао да Аргейц'ма за смеянѣ може 215

Биши: најружнии човек е он пред Илион дош'о;
 Разрок бјаше и ром на едной нози, а плећа
 Грбави, гошово к' грудма пристегнуши; горе узвишен'
 Глава спаяше зашиляспа, посуша с' длакама редким.
 Мрзак особиш' он бјаш' Одису, и славном Ахиллу; 220
 Ер им се ругаше; сад пак и Агамемнона славног
 Ощрим езиком укороваш'; на нѣга Ахейци
 Јако се срђаю, и у души му кивни бјау,
 Ал' Агамемнону викало еднако с' ругаш' велећи:

Асприенду, защо се шужиш, и чега си желан? 225
 Пуне ти спое оружја шапре, и подоспа жена
 Прекрасни имаш у пвоим чадорима, кое Ахейци
 Ми, шеб даємо најпре, кад варош разоримо кою;
 Или закшеваш још ваљада злапо, да ти донесе
 Какви бойни Троянац, за одкупе сина из Трое, 230
 Ког сам я ваљада свезаног дов'о, ил други Ахеяц?
 Ил пак жену младолику да јој с' у любов приближиш,

И ню пошайно да обљубиш? не приспоишисе
 Кад си вођа, да на зло наводиш чеда Ахейска.
 О немоћници, 'рђе, Ахейкињ, а не Ахейци! 235
 Айд да се врашимо с' лађама дома; оставляюћ овог
 Овде пред Троіом уживляши даре, да добро увиди,
 Дал му и ми щогод помажемо, илиши, пак не,
 Кой е и самог Ахилла, од нѣга млог' болѣга мужа,
 Осрамотіо; ер свой дар опевшиму држи; 240
 Слаб ед мора Ахиллеве у прсима имап', и лень е!
 Иначе послѣдни би пуш сад вређао Асприенду!

Тако Терсисис, Асприенда людског паспира
 Грѣаше; нѣму се нама приближи славни Одисевс,
 Пак гледишга попреко, грдним га опсова речма: 245

Безумноречиши Терсисе, ако с' и беседник ясан,
 Манисе; и не изискуй сам ши цареве хулиш':
 Ер не мислим од шебе 'рђави човек, међ свима
 Да се нађе, кои с' Асприенда су дошли пред Троіом.
 Зато не поминѣи швоима успма цареве више, 250
 Ниш им се псовкама ругай, и к' поврашу прилику пражи.
 Ер іош незнамо ямачно, какоће с' дѣло по свршиш':
 Дал ће мо с' чеспно ил безчеспно врашиши чеда Ахейска.
 Зато ши дакле сад Асприенда, людског паспира,
 Грдиш шим начином, що му премлоге приносе даре 255
 Ирой Данаиски, и злореко га хулиш и ружиш?
 Я ши пак ово сад кажем, що ће и испунѣно биши:
 Ако ше кад іош беснећег нађем, као и сада,
 Тад да ми више на мои рамени главе не буде,
 Ниш да се икад назовем Тилемаховим оцем, 260
 Ако ше я не счепам, и раздерем драго одѣло,
 Альину или Япунѣе, ил' що ши покрива спидню,

Па ше одпусним плачућег, к' брзима Лађма Ахейца,
И нагрђеног ранама љупим' из скупщине људи.

Каза; и скипшром га ударап' поче по плећи, и лећи:
Он се на ма обазре, и грозне проліе сузе: 266

Крвава масница одскочи му на нђгови плећи,
Испод позлађеног скипшра: уплашен после он седе,
Јдикујући и кривећи образ, па убриса сузе.

Народ пак, ако и жалоспан, слашко се насмея нђму. 270
Нђки би шако говорио гледећ' на ближнђга друга:

Заиста премлога добра учинио є већ Одисевс,
Благе измислюћ' совђше, и уређуюћ бипку;
Али сад највеће учини пред Аргейцима добро,
Шо є од збора уздрж'о шог вређајућег псовача: 275

Мучно ће му у будуће више заискапи срдце
Икад безобразно царевма се злоречиєм ругап'!

Тако говораш' мложина; потом се диже Одисевс
Градорушителъ, држаюћ скипшр; до нђга сјино'ка
Палас, гласнику личећ', надвођаше мучанђм народ; 280

Да би заедно предня и послђдня чеда Ахейска
Могла разумети говор, и добро промислили совђш.
Нђима он благоразумно поче говорип' и рече:

Ашриєиде Царе, сад оћеду шебе Ахейци
Да ше за покор учине пред свим словесним људма; 285

Єр ти не испуњаваю, що су ти обрєкли,
Амо долазећ' из коњоранећег Аргос', да шек кад
Добросазидану Трою развале, напраг се враше.
Сад пак к'о недорашђена деца, и удове жене,
Између се ядикую да се повраше дома. 290

Сваки кой є у неволји, да се повраши жели;
Ако и єдан є само месец од нђгове любе,

Опет он шужи на млоговеслапой лађи, кад зимни
 Віори нѣга задржую, и разярено море.
 Ево већ прођоше нам' круговрапни година девет, 295
 Од кад овде се бавимо; запо не кривим Ахейце,
 Що код клюнасти лађа шуже. Али є доста
 Срамно толико се бавит', и поћи без да се що сврши.
 Спрп'те се другови, и причекайте мало іоц, да би
 Дознали, да л' є прорицао испину Калхас, ил ніє. 300
 Єр смо добро упампили оно у души, и сви сте
 Ми сад сведоци, що ніє уграбила смрт и однела.
 Юче у юспру би; кад се у Авлису лађе Ахейске
 Скупише, да Трояиц'ма и Пріяму яде зададу;
 И ми около кладенца, на жерпвенике свеше, 305
 Подпуне спотелне жерпве приложисмо Боговма вѣчним,
 Испод прекраснога явора, од куд извираше вода;
 Онд' нам се Знаменѣ указа; змай огнѣвиш по леђи,
 Скаредан, ког є сам напустио Олимпски на свеш,
 Испод Алпара одскочивши, джесе горе на явор. 310
 Онде од врабаца недорашѣени млади біяу,
 На найузвишеной грани заклопяюћи с' за лишѣ,
 Осам; а девета мапи біяше, що є ньи излегла.
 Тада он ньи све, шужно цвркушаюћ', прождера редом,
 Мапи пак около леђаше, жалећи предраге младе, 315
 Док се не окрену, па и ню цвилећ' не счепа за крила.
 Када већ прождера врабчиће младе, и врабицу испу,
 Нѣга за знаменѣ учини Бог, кой га є и посл'о;
 Єр у камен га прешвори син популѣног Крона.
 Ми пак споећ' ужаснусмо с', опим що се догод'ло. 320
 Кад већ у жерпвама Богова спрашно чудовище уђе,
 Калхас бездангубе после прорицаюћ збораше нама:

Що у єданпуті умукосше дугокосап' Ахейци?
 Нама шай велики знак, Зевс указа совѣподавац,
 Да се испуни доцкан, и слава с' не укине никад. 325
 К'о що он прождера врабчиће младе, и врабциу испу,
 Осам, а девета мапи біяше що є нѣи излегла:
 Толико година и ми ћемо се борити овде,
 Десеше пак освоити ћемо проспрану варош.
 Тако нам онай прорицаш'; сад ће се пак све испуниш'. 330
 Већ оспанише іош сви краснооружан' Ахейци
 Овде, док не освоимо Пріяма велику варош.

Тако он каза; Аргейци пак яко повикаш', и лађе
 Спрашно у окол' запушних' од радосне крике Ахейца,
 Сви похвалуюћ беседу богоподобног Одиса. 335
 Нѣима шим поче говорити сердар Гериниски Неспор:
 Боже мой! заиста ви се совѣшуйше подобно дец'ма
 Недорашћеним, кои за ратна се дѣла не брину.
 Гди се дедош' полика обрицаня ваша и клепве?
 Зар к'о дим да изчезну совѣш' и подвизи люди, 340
 Проливи, и рукованя, коим увѣрили смосе?
 Єр се коримо речма залуду, и никакво средство
 Наћи не можемо, бивши полико већ времена овде.
 Априєиду, ти к'о и пре, непоколебимог духа,
 Тако и сада предводи Аргейце у юначку войну: 345
 Оне пак редом дай упропасиши, кои на само
 Без нас совѣшую с'; ал им се неће испуниши желя,
 Пре у Аргос се врашиш, док Егидоноснога Зевса
 Се не дозна обрицанѣ, дал є лажливо, ил не.
 Єр я мислим да нама премогућни Зевс є обрек'о 350
 Онай дан, кад у далекопловеће лађе Аргейци
 Уђоше, да принесу убисиво и пропасти Троянц'ма;

С' десне засеваюћ', и указуюћ' нама с' тим бгаг знак.
 Зато пре да се нико не паци врашиши дома,
 Док не почива заедно с' едном Троянском женом, 355
 И не покае неволю и уздисанѣ Єле.

Ако пак кой неспрѣливо закпева врашип' се дома;
 Нек да се само приближи нѣговой веслашой лађи,
 Да би изпред другій нашао смрт и погибель.
 Него ти, Царе, сам добро размишляй, и слушай и друге;
 Ниш ће ти за одбациванѣ биши реч, кою я кажем. 361
 Збирай све люде по роду, и колену, о Агамемнон'!
 Да би колено колену, и род роду помогло.
 Ако овако учиниш, и слушаю тебе Ахейци,
 Познаћеш кой є међ вождама или међ народом 'рѣа, 365
 И кой є бодар, ер свак ће се борит' по своем могућству.
 Познаћеш дали због совѣта Богова град не освајаш,
 Или због неваљалспва люди, и войне незнаня.

Одговараюћ рече му владећи Цар Агамемнон,
 Заиста спарче, у совѣшу надмудруеш чеда Ахейска; 370
 Кад би ми, оче Зевс, и Апино, и Фиве Аполлон'!
 Били овакови десет совѣтника међу Ахейцам;
 Ускоро би нам пала пад власпеля Пріяма варош,
 Испод руку наши освоена и уничпожена.
 Али ми Егидоносни Зевс Кроніон зададе яде, 375
 Кой ме у суѣтне заплете распре и свађе.
 Ер се я и Ахиллевс посвађасмо, девойке ради,
 Вређасшим речма; я га пак найпре нападаши почо.
 Ако се ми кад опет помиримо; не би се после
 Више Троянцима, ни найманѣ одмакнула пропаст! 380
 Сад пак айдете єсти, и да се спремимо войны.
 Добро нек уреди сваки щип, и наощри копљ,

Добро нек сваки брзоногим коньима за ело даде,
 Добро нек сваки, огледаюћ кола, се помене раша!
 Да би се ваздан борити могли у ужасной битки. 385
 Ер нам неће ни најманьи одмор дозволѣи бити,
 Док настаюћа ноћ не расправи юнаштво люди.
 Многима ће пун зноя бит' пояс около груди
 Щипом заклонѣни, и упрнуће рука над држком:
 Многима ће се озноиш' конь, вукући прекрасна кола. 390
 Оног пак коег я вольно од боя удалѣног наѣм,
 Да се забавля около клюнаспи лаѣа, шом неби
 Више могућно било избегнути псима и пшицам'.

Тако он каза; Аргейци пак яко зауяше, к'о що
 Волне о високи брег, кад долазећ юг нѣи зацья 395
 На узвишени камен, кой никад без шаласа нѣе,
 Свию ветрова, дуваюћ илипи амо ил' шамо.
 Народ успавши нагрну и разиће се к' лаѣам';
 Около шапра се задими густо, и едоше ручак.
 Други приложише другим безсмертним Воговма жерпве,
 Желећ' избегнути смрти и крайности ужасног боя. 401
 Пошом сам народни Цар Агамемнон жерпвова вола
 Масног, пепгодишнѣг, свемогућному Кроніеиду:
 Пак сву спарешину, измећ' Ахейца најславнию сазва;
 Нестора најпре од свию, пак Идоменеа Цара, 405
 После Еасе обадвию, и Тидеа сина,
 Шестога пак Одисеа, равног у совѣшу Зевсу:
 А ясногласни юцак Менел'ос самоволян дође;
 Ер у души узнаде колико с' нѣгов браш пружаш';
 Сви обколише бика и сланога ечма узеше: 410
 Пошом молећисе изрече народни Цар Агамемнон:
 Славне, премогућни Зевсе, црно'блачне, жителю Етира!

Недай пре сунцу да зађе, и да се увапи сунонь,
 Док не развалим Пріяма димом зачађену кулу,
 И не попалим люпим пламеном нѣгова врапа; 415
 Док не раздерем Екшору около прсію руо,
 Убойним коплѣм, и млоги од дружине около нѣга,
 Лицем у прау лежећи, не загризну зубима землю.

Тако он каза; ал Кроніон некте му желю испуниш';
 Већ он прилоге прими, и умложи неволѣ бедне. 420
 Пощо се они већ молиш', и посуше сланога ечма,
 Жертвама врапе заврнуше, поклаш' и одраше кожу,
 Буше изсекоше, пак обмазаше масѣу двоином,
 И на нѣи наповарише сипну исецкану парчад.

Све шо на цепанице безлиснате после сажегош'; 425
 И напакнуюћ утроб на ражнѣ, држаш' над вапром.
 Кад већ сагореше бушове, и поѣдоше утроб,
 Сишно остало исекоше, па напакнуш' на ражнѣ,
 Прилѣжно после ипекоше, и све поскидаше опеш.
 Кад се оставише радиѣ, и угоповише ручак, 430
 Ручаш', и срдце им желно свеобще часпи не оста.

Када већ удовлешворише желю ела и пића,
 Нѣима шим поче говорити сердар Гериниски Неспор:

Апріеиду честипи, народни Цар' Агамемнон'!

Не треба више се договарати овде, и дуже 435

Трговлачипи пос'о, ког' нам є Бог дао у руке:

Већ сад гласницима дай мѣдооклопни Ахейски

Народ огласуюћ позвапи, да се скупи код лаѣам'.

Ми пак заєдно после кроз пространу войску Ахейца

Иѣемо, да би ій ускоро к' люшой возбунили войны. 440

Тако он каза; послуша га народни Цар Агамемнон;
 Одма гласницима шанкогласним заповесш даде,

Вой огласуюћ' позвати дугокосап' Ахейце;
 Они огласуюћ' позваш', и ови се скупише одма.
 Богоодрашћени Цареви около Априеида 445
 Уређиваш' нагрђуюћ'; међ њим' сјин'ока Агвина,
 Носећ Егиду скупоцену, и' оспарившу и вѣчну;
 Коіой у около кипа сто висаш' од сувога злата,
 Лепооплешене, вредећи свака стопелну жершву:
 Овом движећисе она пролазаш' кроз войску Ахейску, 450
 Убрзиваюћ' оду; и возбуди сваком у срдцу
 Снагу, да би се неуморено боріо и шук'о.
 Њима се одма слаћи рап' учини, него се вратиш'
 У постойбину предрагу землю, на дубоким лађма.

Као що вапра прождирућа пали превелику шуму 455
 На 'в'р планине, и од далека се сјанѣ свепли:
 Тако и овим долазећим, од предивног оружја
 Блиспанѣ многозрачно иђаше кроз вѣздух у небо.
 Каоно що лешећи живина безчислено япо,
 Гусак', ил' дугошіясши лабуда, или пак ждрала, 460
 Преко Асійске ливаде, око Каисприски вода,
 Амо и тамо подлећую преппаюћ' радостно крил'ма,
 Пак препицаюћ' с' падаю виком, и ливада ечи:
 Тако безчислени народи ода чадора и лађа,
 На Скамандриско полѣ удариш'; и земля у окол' 465
 Ужасно испод њини и коньски нога зашупни.
 Спадоше после у цвешной ливади реке Скамандра
 Сила њи, колико има у пролеће лишћа и цвећа.

Они сад подобно гуспом безчисленом рою од мува,
 Кое у гомилам около паспирске заграде лете 470
 Пролећног доба, кад млеко у ведрицам препуно спои:
 Толико против Троянца дугокосаш' Ахейци

Спадоше у равници, желећи нњи све упропастити.

Нњи сад, као що велика спада коза, козари
Лако одбираю, кад би се помешали брстећ'; 475
Тако ий исто уређиваше войводе амо и тамо,
Ињи у бишку: са нњима силовиши Цар Агамемнон,
Личећ' по глави и очію радогрмљћем Зевсу,
Арису по средини, и Посидону по груди.

Као що бик у спаду е много одмњій од свію 480
Пасући волова; ер он нњи превосходи красопом;
Тако шай дан Зевс Кроніон учини Анріеида,
Превосходлива и одмњна мећ млоги Юнаци.

Кажите ми сад, Мусе, Олимписке имаюћ дворе:
Ер висше Богинѣ, свуда сше, и све знаше що бива; 485
Ми пак само що чуемо глас, и незнамо ница:
Кои су били Данаиски поглавари и вође?
Мложшво пак ниш би мог'о изрећи, ниш именовати;
Да би имао езика десеп, и шолико уста,
И да би ми глас не промукни біо, и душа од мѣда:
Ако ми Мусе Олимписке, Егидоноснога Зевса 491
Кѣери, не изкажу, колико су пред Иліон дошли.
Лађа управителѣ назначуем и нњине све лађе.

Віошинцима владао е Пинелос и Лійнос,
Аркесилаос, Протоноинор, с' Клоніом скупа. 495
Кои су Ирју обитавал', камениши Авлис,
Схинос, Сколос, па Епсеонс много брдовит,
Теспис, Греу и Микалису проспрану варош.
И що су живили около Арме, Илесе, Ерипре,
И Елеон обитавали, Пешеон, Илу, 500
Окалеу, и Медеон лепосазидану варош,
Копу, Евсприсію, и Тисву голубопуну;

И що су Коронис, и многопашни Аліарп
Имали, и Плашеу, и обипавали Глосос,
Па и Ипошиву лепосазидану варош, 505

И Анхистос свети, Посидона луг красни:
И що су имали Арну пуногроздну, Мидію,
Нису свету, и найкрайиѣйшій лежеѣи Аншидон:
Сви ши на педесет лаѣа иѣаше, а свака
По сто двадесет Віопинске носаше люде. 510

Кои у Асплидос' живляш', и Орхомену Минію:
Тим Аскалафос владаш' и Ялменос Ариса чеда,
Роѣена у Азидая Акпора двору, од спидне
Дѣвице Аспіохе, коя еданупш у собу
Оде код Ариса снажног, кой е облюби тайно. 515
Ти у шридесет дубоки лаѣа редом иѣау.

Али Фокеима Схедіос е и Еписпрофос влад'о,
Синови Ифиша великодушног Наволидая:
Кои Кипарис обипаваш' и Пипон камениш',
Крису преблагословену, Панопію и Давлис, 520
И Анеморію кои су имали, и Тамполис,
Па и кои су поред свете Кифиса реке
Били, и Лилеон држали, чак до извора Кифис':
С' овима ишлису чепрдесет црикасти лаѣа.
Они Фокейце обколяваюѣ реѣаше у ред, 525
И Віопима близу на лево оружани спадош'.

Локре надвоѣаше син Оидіа окрешни Еас,
Манѣи, и не полики к'о Теламониски Еас,
Но и ако е манѣи и с' ланеним оклопом біо,
Опет у коплѣсраженію све Ахейце надячаш'. 530
Кои су Кину, Опус обипавали, Вису,
Каліару, Скарфу, и любвепуну Авгію,

Тарфу, и око Воагриски вода лежећи Троніос
С' овима чешрдесет црикаспи лађа су ишли
Локриски, кои су живили одунуд свете Еввіе. 535

Кои су обитавал' Еввіу, бодри Аванпи,
Халкис, Ирспрію, и вином обилну Испу,
Коринт приморски, и Діос високу лежећу пврдињу.
Исто и Карисп що су обитавал' и Спиру;
Ове предвођаше Елефинор, Ариса пород, 540

Син Халкодонда, господар великодушни Аванпа.
Нѣму Аванпи слѣдоваш', сас спраг носећи косе,
Испри и бодри, желећи изблиза заманушим коплѣм
Оклопе около груди прошивниц'ма грозно раздерап'.
ОвOME слѣдоваш' чешрдесет црикаспи лађа. 545

И що су обитавал' Ашину, прекрасну варош
Великодушног Ерехшія, ког е Ашина,
Зевсова кћи одранила, (плодна пак родила земля,)
И у Ашини посадил' у нѣном богашом Храму;
Гди іой с' ярци и бикови увеселяваше срце 550
Возрасна младеж Ашинска, у кругу настаюћег года.
Овима господараше син Петеа Менестевс.
С' нѣм ни єдан од жителя землѣ не могаш' се сравнит'
Уређивати конѣ, и щипоносеће люде;
Єдини само соревноваш' Неспор; єр старій біяше. 555
ОвOME скупа педесет слѣдоваш' црикаспи лађа.

Еас из Саламиса дванайст вођаше лађа,
Па ій намести гди Ашински редови спояш'.
Кои су обитавали Аргос, и Тириншу крѣпку,
Ерміону, и Асин, що имаше залив дубоки, 560
Тризу, Іону, и Епидаврос гроздни,
И що су држали Масис и Егину, чеда Ахейска.

Овима господараш' гласовиши юнак Діомид,
 Заєдно с' Спенесом, Капанія преславнога чедом.
 С' овима прећи иѣаше Евріялос богоподобни, 565
 Син Микиспеа славнога власпеля Талсонида.
 Свима пак господараш' гласовиши юнак Діомид;
 Овима осамдесет слѣдоваш' црикасти лаѣа.

Кои Микину су имали лепосозидану варош,
 Богати Коринш, и лепоустроєну крѣпост Клеону, 570
 Пак що су Арнію обитавал', Арешіру красну,
 И Сикіону, гди є Адраспос царспвов'о найпре:
 И що у Иперисіи, Гоноеси високой,
 И у Пелини су живели, у Егіону, и поред
 Целог приморія, и около пространи поля Елике: 575
 Овим у спо лаѣа заповедаше Цар Агамемнон,
 Апреа син; ком' найвише слѣдоваш' и найизрядни
 Народи; он пак имаюћ' на себ' оружје сяйно,
 Славом се дичаш', будући да свима юнацма предспояш',
 Єр найснажній біяше, и найвише народа воѣаш'. 580

Кои су држали велики Лакедемон брдовиш',
 Фарису, варош Спаршу, и Месу голубопуну,
 И що су обитавал' Врисію и Авгію красну,
 И Амиклу држали, Елос варош приморску,
 И що су Ишилон обитавали, исто и Лау: 585
 Тима браш иѣгов гласовиши юнак Менелаос владаш',
 На шесдесет лаѣа, и нѣи оружаш' на особ.
 Он ій сам предвоѣаше уздаюћи с' у жельи
 Собспвеной, па ій возбуждаваше к' рашу, єр душа му гораш'
 Одвећ, покаяти неволю и усдисанѣ Єле. 590

Кои су обитавали Пилос, и Арину красну,
 Трію, брод Алфіє реке, и лепосозидану Епу,

И що су држали Кипарису, и Амфигенію,
 Пшелеос, Елос, и Доріон, тамо гди Мусе сусрешош'
 Тамира Тракіанца, и нѣг лишише гласа, 595
 Кой долазаш' из Ихаліе, гди Евритос владаш':
 Ер се фаляш' у песми надпеваши сваког, и саме
 Мусе да певаю, кѣри Егидоноснога Зевса.

Оне пак срдите нѣга учинише слепог, и гласа
 Га изряднога лишиш', и свирања красне Кипаре. 600
 Тима господараше сердар Гериниски Нестор,
 Кому слѣдоваш' девешдесет дубоки лаѣа.

Кои Аркадію држаше, испод Килиниског брда,
 Поред Епиша гроба, гди има рашоборни люди.
 И що Фенеон обитаваш', и богат' Орхомен, 605
 Спратію, Рипу, и високу лежећу варош Ениспу,
 И що држаше Тегеу, и Маншинеу красну,
 Пак що обитаваше Парнасію и Спимфал,
 Овима владаше чедо Анкеа Цар Агапинор,
 На шездесет лаѣа, и на свакој иѣау 610
 Многи Аркадиски люди, привикнути к' бою и рашу;
 Овима сам он дарова народни Цар Агамемнон
 Лепоовеслаше лаѣе, за пловипи дубоко море;
 Ер се они за морска слабо бриняше дѣла.

Кои су имали Вупрасію и Илиду славну, 615
 И що Ирмина, и најкрайньиши лежећи Мирсинос
 Петра Олениска, и Алисон содржава у себ';
 Овима чешири власшеля бјаше, и свакому десет
 Слѣдоваш' брзи лаѣа, напунѣне мложспвом Епіа.
 Едне предвоѣаше Амфимахос и Талпіос, онай 620
 Син Кшеата, а овај Евриша Акторіона;
 Другим' пак владаше' Амаринкидис силни Діорис;

А чепврпима владаш' Поликсинос богоподобни,
Син Агаспена славног власпеля Авгіада.

Що Дулихіон држаш' и Ехинска оспрова свеша, 625
И що преко мора прама Иліе бјаше,
Овима господараше Мегис, Арису раван,
Коег е родіо любимац Зевса рапоборни Филевс,
Кад е на Оца срдећи се, у Дулихіон преш'о.
ОвOME чепрдесет слѣдоваш' црнкаспи лађа. 630

Великодушне Кефалинце предвођаш' Одисевс,
И що обипаваш' Ипаку и шумаспи Нирип,
И що Кромилу држаш', и Егилип неравни,
И що обипаваше Закинп и велики Самос,
И що Ипир држаш', и с' друге спране що бјаше: 635
Овима владаш' Одисевс, у совѣшу Зевсу подобан;
Нѣму послѣдоваш' дванайсп црвенокљонаспи лађа.

Тоос Еполце предвођаше, син Анремона славног.
И що обипаваше Плевру, Тилину и Олен,
Халкис приморски, и Калидону каменипо место, 640
Ер од Иніа славног небіау синови више,
Ниши он сам, а плави Мелеагрос мршав већ бјаше.
Нѣму е дакле повѣрено било Еполцима владаш';
Кому и слѣдоваш' чепрдесет црнкаспи лађа.

Крипяне Идоменевс предвођаше славан у бою, 645
Кои су држали Кносу, и добросозидани Горпин,
Ликпу; Милипу, и белоблиспаюћу пврдиню Ликасп,
Феспос, па и Рипіос добронаселѣну варош,
И що іощ држаше Крипу у којой сто градова бјаше.
Ове предвођаше Идоменевс славан у бою, 650
И Меріон, подобан Арису людоубици.
Овима осамдесет слѣдоваш' црнкаспи лађа.

Син Ираклиса, силни и велики юнак Тлиподем,
 Вођаш' из Роде на девет лађа Рођане горде,
 Кои су Родос на три обитавали стране, 655
 Линдос, и Иліос, и белоблиспајући Камир.

Овима господараше славан у бою Тлиподем,
 Кога є родила снажном Ираклису Аспіохія,
 Кою из Ефира близу Селіене реке одведе,
 Градове многе разоруюћ, богоодрашћени людій. 660

А кад Тлиподем у лепосозиданом возрастѣ двору,
 Одма погуби нѣговог оца возлюблѣног уйку,
 Ариса сина Ликимнія, кой већ старац біяше.

Па у скоро успрои лађе, и сабраюћ' люде,
 Побеже синьим морем; єр му прећаше страшно, 665
 Снажног Ираклиса оспала чеда и унучад славна.

Лушаюћ после и спрадаюћ бѣдспвія, пріспе у Родос,
 Гди ій на три колена намести, нѣи пак возлюби
 Радогрмлѣћи Зевс, кой людма и Боговма влада:
 Па им одозго избилна сокровища изли. 670

Ниревс из Есиме вођаш три еднакопловеће лађе,
 Ниревс син Аглає, и власшеля славног Хоропа;
 Ниревс, кой најлепшій є човек пред Іліон дош'о,
 Од сви Даная, после непорочног Ахилла:

Ал слаб и неяк біяше; и мало му слѣдоваш' люди. 675

Кои су обитавали Нисирос, Крапат, и Васос,
 Кос, Еврипила власшеля варош, и оспров Калиднис,
 Овима господараш' Фидипос и Антифос скупа,
 Обадва синови Тесала Ираклидиског Цара:

С' нѣима ићаше заєдно придесет дубоки лађа. 680

Сад и они, що обитаваш' Пеласгиски Аргос,
 И що држаше Алос, Алспу и Трихиу красну,

Па и Фшію, и с' лепим женама пуну Елладу,

Зовими Мирмидони, Еллини, или Ахейци.

Овима у педесет лађа владаш' Ахиллевс. 685

Ал не мисляше ови на шумну и крваву войну;

Ер не біяше онай що би ій предводіо у бой:

Него сеђаше код лађа, брзоноги славни Ахиллевс,

Девојке ради срдећисе, лепокосе Врисиде,

Кою е сам из Лирниса добио великим шрудом, 690

Лирнис разоривши, и велике зидове Тиве,

И убивши Миниса и Еписпрофа бойног,

Синове Евнија власпеля Селипјадског.

Заради нѣ он жаляш', но скоро біяше да с' дигне.

Кои Филаку обипаваш' и Пирасос цвешни, 695

Посвећен Димитри Богинь', и овце ранећи Ишон,

Анпрон приморски, и с' великом правом обрасћени Пшелос:

Овима господараше Пропесилаос бойни,

Док іош живляш', сад га пак црна обимаше земля.

Сама му у Филокис' нагрћеним образом люба 700

Оспа, и дом несовршен; нѣга пак уби Дарданац

Нѣки, кад изкочи најпре од свію Ахейца из лађе.

Ако и чепа предвођена бяше, но опет за вођом

Тужаше, нѣи сад ређаш' Подаркис, Ариса пород,

Син Ификла, овце богатог Филакидая, 705

Рођени брашац великодушног Пропесилая,

Млађи у година: старій и снажній од нѣга біяше

Бойни юнак Пропесилаос; ако и народ

Вођу имаше, но опет га жаляше, бивши изрядан.

ОвOME слѣдоваш' чепрдесет црикаспи лађа. 710

И що близу Вивіиског езера држаше Фсерес,

Виву, Глафиру, и лепо созидани град Гаолкос,

Овима владаш' у лађа еданайст, возлюблѣно чедо
Цара Адмиша, Евмалос кога е родила славна
Алкиспис, измеђ Пеліови кћери у лику најлепша. 715

Кои су обилавали Тавмакію и Мипон,
И у Меливию седели, и у Олизону дивлю,
Ове предвођаше Филокшипис искусни спрелац
С' седам лађа; а на свакој педесет возара
Спояше, кои бјаше сви храбри и искусни спрелци. 720
Он пак у оспрову лежаше горке трплѣћи јаде,
Тамо у Лимносу свешим, гди га оставиш' Ахейци,
Уedom грдним уязвлен люте и свирѣпне гуе:
Онде он лежаш' оскорблѣн; но скоро бјаше д' Аргейци
Власпеля Филокшипиа се опомену код лађа. 725
Ако и они невођени и' оставш', ал жаљаше иђга;
Сад ий пак Медон предвођаше копиле Оилиоса,
Коег е родила Рини славноме Оилиосу.

Кои су обилавали спрмени Ипон и Трику,
И що су држал' Ихалию, власпеля Еврита варош, 730
Овима господараше чеда два Асклипиева,
Подалириос и Махаон, славни и вѣщи лѣкари,
С' њима иђаше заедно придесет дубоки лађа.

Кои су држали Ормению, Ипериски извор,
Асперію, и Типаніе в'рове беле, 735
Овима владаш' Еврипил, Евемона преславно чедо;
Њму слѣдоваш' чепрдесет прикаспи лађа.

И що Аргису држаш' и обилаваш' Гиршону,
Орпу, Илону, и варош белу Олоосону:
Овима господараше ратоборни Полишип, 740
Син Пиритія, коег е создао сам Зевс безсмертни,
А Пиритію родила Иподамія славна,

Онай дан, кад є косапе Кеншавре казнио, и ньи
 С' Пилиске горе расперуюћ', к' людма Епикеским прогн'о.
 Не он сам, заєдно с' ньиме біяше и Меоншевс, пород 745
 Ариса, син Корона великодушног Кенида:

Овима слѣдоваш' чепрдесепи црिकासи лађа.

Гуневс вођаше двадесепи и две лађе из Кифе;
 Овоме слѣдоваш' још Ениини, и бойни Переви,
 И що градише куће облизу ладне Додоне, 750
 И що сеяше поля око Типариске реке,
 Коя у Пиніос улія лепошекуђу воду,
 И никад се не меша с' овом вировином реком,
 Него над поврхносђу подобно зепиню пече:

Єр из Сшикса, најстрашниє заклевше; извор свой има. 755

Прошоос син Тенприда господараш' Магнишма,
 И що около Пиніиске горе, и Пилиске шуме
 Обишаваше; ове предвођаше Прошоос брзи;
 Кому слѣдоваш' чепрдесепи црिकासи лађа.

Ови су войводе, и началници били Данайски. 760
 Кой є пак најизрядниі біо; објав' ми пи, Мусо,
 Међ ньим', и међ конма' що слѣдоваш' Априєиду?
 Најизрядниі коньи Фиритіадови бише,
 Кое є перао Евмис, ипри к'о пшице у прку,
 И у длаки, висии, и година єднаки сасвим: 765

Ньи є у Піерію одраніо Фивос Аполлон,
 Обадве кобиле, распроспируюћ' ужас по войны.
 Теламониски Еас међ людма најславниі є біо,
 Докле с' Ахиллевс гнѣвляше; єр он храбрій біяше,
 Исто и коньи що носаш' безпорочног' Пилеіона. 770

Он пак код црिकासи моропловећи лађа сеђаше,
 Јако срдећисе на Агамемнона народног' цара,

Атріеида; а народ на обали синѣга мора
 Увеселяваше с', бацаюћ колуте, праћке, и копљъ,
 Ксми им пак сви поред двоколица спаяш', 775
 Едући лошос, и у бара распећи бршляк,
 А двоколице лепо покривене спаяше сваком
 У чадору; они пак шужећ' за власшелѣм њиним
 Оѣаше амо и тамо по войсци, и нексеше с' шући.

Они сад иѣау подобно вапри кад букши кроз поля:
 Испод њи запушни земля, к'о радогрмлѣѣм Зевсу 781
 Гром, кад разгнѣвлѣн яростію удара Тифоа землю
 Ариму, гди се говори да гроб Тифоа спом.
 Тако и онде испод ногу долазећи земля
 Трепешом зашпена; ер прооѣаше брзо равницу. 785

Гласница пак вепробрзо лешеѣа Ирис, Троянца
 Доѣе, од Егидоноснога Зевса с' жалосним гласом.
 Они сад совѣше совѣшоваше испред Пріама
 Властеля врапи сви скупа, и цвешуѣа младеж, и спарци:
 Близу споеѣиму каза брзонога Богиня Ирис, 790
 Наликуюћи по гласу Пріямовом сину Полипу,
 Кой к'о Троянска увода, уздаюћис' у ишре
 Ноге, сеѣаше на в'р гроба Есіиша спарца,
 Вирећи, кад би од лаѣа нагнули чеда Ахейска.
 Овоме наликуюћи каза брзонога Ирис: 795

Спарче, еднако ти се іощ допада суешни говор,
 Као у миру; сад пак с' неодвратима подиже война:
 Я сам често у млогим' сраженіям' люди већ біо,
 Али іощ никад не угледа такви, и шолики народ:
 Подобно лишѣу шумском, и морском песку, у полѣ
 Сила њи долазе, да се около вароши боре. 801
 Екшоре, теб' я особито налажем ово да чиниш:

Млого союзника има у великом граду Пріама,
 Разне говорећи езике, свуда расејани люди:
 Овим нек сваки заповеда човек, кой им є господар 805
 И нек предводи уређиваюћ грађане њине:

Она то каза: Екшор пак Богинѣ говор упозна,
 Одма распусти сабор, и сви к' оружію нагрнуш'.
 Сва се градска отворише врапа, и народ нагрну,
 Пешке и на коњи, и джесе велика вика. 810

Изван вароши, видисе едан узвишени холмић,
 У равници, кой сасвим уокол' обићи се може:
 Нѣга називаю самршни люди Вапшия холмић,
 А безсмршни, гробницу ипроскачућ' Мирине:
 Онде се дакле Троянци с' союзници спавише у ред. 815

Вођа є био Троянцима шлемоблистаюћи Екшор
 Пріама син, кой найвеће и найизрядно предвођаш'
 Число оружани люди, сви желни се с' копляма борит'.

После Дарданцима владаш', Анхиса син храбри Еніас,
 Коег є родила Афродиша славна Анхису, 820
 Кад се у Идиском лѣсу, Богиня с' човеком здружи:
 Не он сам; заєдно с' њиме Анпинора храбра два сина,
 Архелохос, и Акамас, вѣщи свакоякой борби.

Кои су Зеліу држали испод подножія Иде,
 Богати люди, и піюћи црну воду Есипа, 825
 Рода Троянског, шим' владаш' Ликаона преславно чедо,
 Пандорос, кому є испи Аполлон лук дао и спреле.

Кои Адраспію обишаваш', и варош Апесос,
 И що држаш' Пипію и високо брдо Тиріе,
 Овима владаш' Адрасшос и ланооклопни Амфіос, 830
 Обоє синови Метропа Перкосіонца, кой вѣщо
 Знађаш' прорицаш', и синовом своим допустипи некте

Ићи у пагубной войны, ал непослушаше Оца;
 Єр ій вучаше неизбегаєми памни рок смрпи.

Кои су обитавал' Перкоту, и Праксіон варош, 835
 И що су држали Авидос, Сиспос, и славну Арисву,
 Овима владаш' син Ирпака Асіос, народни вођа,
 Асіос Ирпака син, ког' из Арисве носаше коньи
 Велики, и огнѣвиши, од Селіене реке.

Ипопоос предвођаше колѣна бойни Пеласга, 840
 И що су обитавали плодоносну Ларису;
 Овима владаше Ипопоос и Пилеос, пород
 Ариса, обоє чеда Пеласгиског Лише Тевпама.

Акамас е и юнак Пирос предводіо Траке,
 Коє окружує брзошекуђа вода Елиспонп: 845
 Евфимос пак є владепель біо Киконцима бойним,
 Син Тризинія богоодрашћеног Цара Кеада.

После Пирехмис предвођаше спрелце Пеоне из дальнѣг
 Амидона, од Аксіє широкошекуђе реке,
 Аксіє, коя орошава землю с' најкрасніом водом. 850

Пафлагонце предвођаше срчани юнак Пилемон,
 Из Енеше, гди сила дивљи се налази мазга;
 И що Кипорос држаш', и обитаваше Сисам,
 Пак що около реке Паршеніе градише куђе,
 Кромне, Егіале, и око Ерипинска брда. 855

Ализонма пак Одіос и Еписпрофос владаш',
 Из далека из Аливе, гди се налази сребро.
 Мисинма владаше Хромис и Еномос славни ппицоврач;
 Али чрез ппица не избегну своє судбине рок црни,
 Већ га низвргну Еакида брзонога, рука, 860
 Тамо у реку гди упропасћаш' и друге Троянце.

Форкис и богоподобни Асканіос вођаше Фриге

Из далека из Аскана; желећ' се шући у бишки.

Месплис и Аншифос господараш' Мисонима, оба
Синови Пилемана, и Нимфе езера Гиге, 865

Ови и Мионе вођаш', що живляш' под планином Тмоле.

Наспис предвођаше Каре наречія варварског люди,
Кои су Милиш, и Фширу држали шумаспу гору,
Текућу реку Меандру, и в'рове брега Микале:

Овима господараше Амфимахос и Наспис, 870

Наспис и Амфимахос, Номіона чеда изрядна,
Кои у раш иђаше накићен злапом, к'о девојка нека;
Безумни, ал му по не одврати жалосну пропаст,
Већ га низвргну Еакида брзонога рука,

Тамо у реку, и злопо му оплћни бойни Ахиллевс. 875

Ликјанима Сарпидон владаш', и преславни Главкос,
Из далека из Ликіе, од реке вировитог Ксанша.

ТРЕЋА ПЕСМА.

Кад се већ сви изређаше испод поглавица њини,
 Пођоше виком Троянци и криком, подобно пшицам:
 Као што ждралова вика се подиже горе у небо,
 Кои кад већ од Зиме и премлоги избегну киша,
 Леше над океановом мапицом ужасном виком, 5
 Смрт и пропаст доносећи малим Пигмеиским людма;
 И у свићаню на њи нагрђу зобљивим едом.

Они пак мучанѣм иђау слободнодушни Ахейци,
 Сви до едног у срдцу желећи, помоћи друг другу.

Каоно што юг вису на планини навлачи маглу, 10
 Не баш милу паспирма, грабљивцем пак болю од ноћи,
 И далѣ се не види, већ кол'ко се каменом баца:
 Тако се исто под ногам долазећи прашина гуспа
 Дижаше; ер пролазау одвећ брзо равницу.

Кад већ ови долазећи едан се приближи другом! 15
 Предступи од Троянца Александер боголик,
 Имаюћ рисовину о рамени, и лук накривлѣн;
 И мач, па занѣяюћ копля оцрлята гвожђем
 Двоя, зазиваш' юнаке найхрабрие измеђ Ахейца,
 Бориши с' њѣму на пропив у люпой и ужасной бишки. 20

Но тек што га Менелаос бойолюбиви испред

Войске долазећег угледа, гди корачаше яко:
 К'о що се радує лав кад наиђе на звер голему,
 Налазећ гладан ил рогатог елена, или пак козу
 Дивлю: ер он ий нагло прождире, ако и нѣга 25
 Гоне поперуюћ лагани пси и цвешућа младеж.
 Тако с' Менелаос радова очима своима видећ
 Александра боголика; ер се уздаше казниш
 Зликовца: одма он с' кола на земљу оружіем скочи.

Но тек що га угледа Александер боголик 30
 Испред войске блиспаюћег, ужас му обузе душу,
 И мећ дружине мложсво с' уклони, избегуюћ пропасти.
 Као кад змая ко видећ' пргнесе ужасом напраг
 У планински гудура; иѣму поклецаше ноге,
 Брзо се поврати, и сав му се побледи образ. 35
 Тако се испо у мложсво Троянца поносиши врапи,
 Атриа Сина боећисе, Александер боголик.

Како га Експор виде, исповага окорним речма:
 Злосрећо, красни по облику, женару, прелеспешелю!
 Да не би с' никад' ни родіо, или не ожећи умр'о, 40
 Желіо би ши я, кое би пробитачніе било,
 Нег да си свим людма овде за подсмей и зазор.
 Заиста смеяћедусе косапа чеда Ахейска,
 Држећ' шебе за слободног ршника, како си лепа
 Облика, ал у срдцу ниш снаге ниш мужества имаш. 45
 Кад си већ ши шакви! у морепловећи лађа
 Море пловіо, сличну избираюћ дружину теби,
 И код спрани бивши, уграбіо прекрасну жену
 Из далека, снау ратоборни войника,
 Оцу на велику щепу, и граду, и народу целом, 50
 Непријашельима пак на радост, а теби на покор?

Ниси Менелаа бойолюбивог мог'о дочекаш' ?
 Позн'о би коега мужа младолику любу ти држиш !
 Слабо би ти що дар помог'о Афродите, кипара ;
 Или ти власи, ил облик, кад бисе валяо у прау ! 55
 Него су сасвим 'рђе Троянци, иначе би већ
 Біо покривен каменишим руом, за зло що с' навук'о.
 Нѣму одговори пошом Александер боголик :
 Екторе, правдом будући ме кориш, и не неправдом ;
 Увек ти е к'о сикира, непоколебимо срдце, 60
 Коя расцеплюе дрво у шуми, кад човек с'ньом вѣщо
 Греде за лађу пеше, и снагу му усугублява :
 Тако ти е у грудима необорима душа.
 Ал ми немой хулиши Афродитине даре.
 Нису за одбациванѣ чесшиши дарови, що нам 65
 Богови даю, ер ій по вољи недобія нико.
 Сад пак, ако изискуеш да се шучем и борим,
 Кажи нек мирую прочи Троянци, и сви Ахейци,
 А я ѣу са Менелаом бойолюбивом по сред
 Войске се борити зарад Елене и зарад сва блага : 70
 Кой пак буде побѣдитель, и покаже се ячи,
 Тай нек узме сва блага, и дома да жену одведе :
 А ви други задаваюћ пріяшелство и вѣру,
 Плодоносну усевайте Трою ; а они у Аргос
 Коньоранећ' нек плове, и к' женама красним Ахее. 75
 Тако он каза ; а Ектор с' обрадова беседу чуюћ ;
 И у сред войске улазећ, усшавляше чепе Троянске,
 Држећ по среди коплѣ ; и сви с' умирише скупа.
 Али Ахейци прошиву нѣга пошегоше луке,
 Пак захеше пуцаши спреле, и каменѣ бацаш'. 80
 На шо громовито повика народни Цар Агамемнон :

Спан'те Аргейци, и не ударайте, чеда Ахейска!
Закпева да нам що говори шлемоблиспаюћи Екшор!

Каза и они се мануше боя, и одма умукош'
Мируюћ; на шо Екшор свима у около каза: 85

Чуйте, ви Троянци и мѣдооклопни Ахейци,
Беседу Александра, за кога се подигла распра.
Налаже да сви Троянци и мѣдооклопни Ахейци
Красно оружѣ на плодоносну землю положе;
И да сам он с' Менелаом бойолюбимим по сред 90
Войске се бори, зарад Елене и зарад свег блага.

Кой пак буде побѣдитель и покаже се ячи,
Тай нек узме сва блага, и дома нег жену одведе,
А ми други да пріяшелство и вѣру задамо.

Тако он каза, а они умукоше скупа уокол. 95
Напо им ясногласни юнак Менелаос рече:

Слушайте сад и мене; ер найвећа жалост и шуга
Мою обузима душу; и надамсе да се у миру
Сви разиђеше; кад спеше се већ напашили доста,
Заради мое, од Александра започеше, распре. 100

Кому од нас двоє сад смрт и судба предшои,
Тай нек умре, а прочи ви мирно разиђшесе одма.

Дайте два ягиѣша, сунцу овнића белог, и земљи
Овчицу црну, а Зевсу ће мо ми приложиши друго.

Зовте и силног Пріяма да нам заклетву зада 105
Сам он, ер су му вѣроломна и невѣрна деца

Да не би ко нарушио неправдом заклетве Зевса.
Увек младима людма непоспояно ум врда,

Гди пак спарац присуствує, заєдно напред и напрат
Сматра, да би му пробишачно у свачему било: 110

Каза, и радоваше с' Троянци и прочи Ахейци,

Надаюћисе одпочиват' од плачевне войне.
 Пак зауставише конѣ у редове, с' кола се сиђош',
 Ньина оружія свукоше, и на землю ій мешуш'
 Єдно до друго, ер мало међ њим' места біяше. 115

Екшор пак оправи одма два гласника ишра у варош,
 Да би яганце брзо донели, и Пріяма звали;
 Исто и народни Цар Агамемнон Талпивія посла,
 Да код дубоки лађа опиде, и да му донесе
 Ягнѣ; и овай би послушан славном Априєиду. 120

Ирис пак гласоноша, Елени белорукой оде,
 Личећи нѣзиной заови, Анпиноридовой любви,
 (Кою є Анпиноридис Елик'он за супругу им'о,)
 Лаодики, најлепшой од свію Пріямови кѣри.
 Она ню нађе у двору, гди пкаше велико руо, 125
 Сяйно и двогубо, изобразуюћ сраженя млога
 Коньопрка Троянски, и мѣдооклопни Ахейца,
 Коя су заради нѣ поднели од Ариса грозног.

Близу нѣ спавша, изуспи брзонога Ирис:
 Любезна снао, од' амо да видиш чудовиша дѣла, 130
 Коньопрка Троянски, и мѣдооклопни Ахейца:
 Кои су недавно едан на другог навукли у полѣ,
 Суздаюћег Ариса, жельни свирѣпне войне.

Ти сад на щипе наслонѣни мирую, и рап є савсим
 Пресп'о, а дуга им копля у земљи убодена спое. 135
 Ер ће Александер и бойни юнак Менел'ос
 Сами се бориши дугачким копляма заради тебе.

И кой обвлада, шай ће те назвати любезном любом.

Тако рекавши Богиня, ули у душу іой слапку
 Тугу за супругом првим, за завичаем и сродством. 140
 Брзо покриваюћисе с' белим покривалом, пође

Нагло из ложнице, грозне проливаюћ сузе, не сама,
За њом такођер слѣдоваше две слушкинѣ вѣрне,
Епра Пишіова кћи, и волоока красна Климена.

Ишро досшигоше после гди Скеиска врата біяу. 145

Тамо около Пріяма, Панпоа, па и Тимиша,
Лампа, и Клипія, Икешеопа, Ариса пород,
Укалеон и Анпинор обоє разумна ума,

Сеђау честна спарешина збора на Скеиски врати:

Спароспи ради од рата почиваше; али біяу 150

Славни беседници, равно цикадма кои у Шуми
Седећ' на д'рви, изливаю проницателне гласе:

Тако Троянске поглавице сеђау горе на кули:

Ови пак кад Елену долазећу видише кули,

Тио друг другу окренуш бесеђаше крилаше речи: 155

Ніе се чудиш Троянц'ма и мѣдооклопним Ахейцма,
Що за шакову жену подносе јада полики!

Заиста безсмртним Богиняма у, образу личи!

Али и шакова бивша, нека одплови лађом,

Да не заостане нама и децама нашима щепта. 160

Тако изрекоше они, а Пріямос дозва Елену;

Амо приближисе любимо чедо, и седи до мене;

Да би видела првога супруга, пріяке, и род!

Ниси ми ши крива, већ су ми Богови криви,

Кои су ми войну напустили многосузну Ахеица! 165

И да ми именуеш дивног човека овог,

Кой е међ Ахейцам' колико изрядан и висок!

Хотя да има и други що су га надвисили главом;

Таквог пак красног и чесног, я никада очима моим'

Нисам још виде'о, ер е у свачему подобан цару. 170

Нѣму Елена, међ женам најславнија, речма одвѣща;

Чеспи достоян сими, любезни свекре, и спрашан:
 Да би сам омиловала пре грдну смрп, нег що сам амо
 Сину швом' слѣдовала, запуспивши мой двор и браћу,
 Мою единицу кѣер, и врсняке премиле мое. 175

Али по тако не би, и зашо я плачући гинем.
 Ово пак зашо ме сад испипуеш, оћуни казан';
 Тай е син Ашрея, проспрано владећи Цар Агамемнон,
 Оба е, владешель славни и неуспрашими войник;
 Біо е мени беспидной девер, ах біо е икад! 180

Она по каза, а спарац дивећисе нѣму, воскликну:
 Блажени Ашріеиду, у добри час роћени, срећне!
 Теби се покораваю премлога чеда Ахейска!

Пре сам и я у винобогашой Фригій біо,
 Гди сам видео млоге коньотрке Фригиски люди, 185
 Народ Отрія Цара, и богоравног Мигдона,
 Кои се саснавише около брега Сангариске реке;
 Па и я им помоћник би, и с' нвима се броя
 Онай дан, кад ударише на ньи Амазоне бойне:
 Ал ньи толико не беше кол'ко цри'оки Ахейца. 190

Вшорога попом смотривши Одисія, изуспи спарац:
 Дед сад и овога кажими любимо чедо: кой е шай?

Кой по спруку од Цар' Агамемнона Ашріеида
 Маньи се види, а по грудма и раменма, шири.
 Нѣму оружія леже на ранодаюћой земљи, 195

А он к'о ован неки обилази редове люди.
 Чинимисе подобан дебеловунаспом шкопцу,
 Кой проода велико спадо од бели оваца.

Нѣму одговори попом Елена, роћена Зевсом:
 Тай е Лаертшадис многоискусни Одисевс, 200
 Кой е одраст'о у каменишой земљи Ишаки,

Вѣщ у свакояким лукавствам и совѣтам благим.

Ньой Аншинор разумни напрошив изустни слово;
Заиста Жено! ти си нам шу реч испино рекла.

Ер и овде е прежде већ дошао славни Одисевс, 205

Заради тебе, с' Менелаом бойолюбивим послан;

Ньи сам я дочек'о, и у двору угоспио моме:

И од обое сам познао спрук и позорљиви разум,

Кад су у совокупљени собор Троянаца ушли,

Споећ', Менелаос надвисиваше рамени шири, 210

Али кад обое седоше честниј се видяш' Одисевс.

Кад нас пак с' мудрованіѣм њиним заплепаши спаше,

Тада Менелаос накрапко само говораше, али

Важно и оцро, ер он многоречив не бія,

Нипи беседник суепни, ако біяше и млађи. 215

Али кад ти се подиже многоискусни Одисевс,

Спаде, и гледаше обореним очима доле на землю;

Скипир ни мало не мицаюћ, нип' ти напраг нип' напред,

Већ га недвижимо држаше, личећи човеку проспом'.

Да би га држаша мог'о за подмуклог, ил за безумног. 220

Али када громовиши глас из груди му пуспи,

И безчислене речи, подобно меѣави зимной,

Тад не би кой други с' Одисом соревновап' мог'о:

Нипи се ми више чудисмо облик видећи Одиса.

Треѣега после усмотривши Еаса, запиша спарац; 225

Кой е пай други Ахейски човек красан и висок,

Кой превосходи спруком и широки плећи све друге?

Нѣму одговори славна Елена с' дугачким руом:

Тай е исполински Еас, Ахейска обрава силна.

Ідомевс пак тамо међ Крипянам, подобан Богу, 230

Стои; и около нѣга се скупляу Криписке воѣе;

Млого га пуша Менелаос бойолюбив' у нашем
 Двору угостіо, кад є из Крише долазіо к' нама.
 Сад пак оспале све я видим цри'оке Ахейце;
 Кое би добро упознала, и сваког ти именовала; 235
 Само що никако видип' не могу две народне вође,
 Коньика Каспора, и Полидевка песницоборца,
 Рођену браћу, що нас є єдна родила мапи.
 Нисули зар из возлюблѣног Лакедемона дошли?
 Или су дошли овамо на морепловећим лађам', 240
 Па сад нећеду да се у крваву упусше бишку,
 Срама и покора силна спидећисе, що є на мене?

Тако изрече; ал нѣи већ обимаше ранећа земля
 Тамо у Лакедемону у поспойбини милой.

Гласници пак кроз варош носише Богова жершве, 245
 Ягниѣша два, и развеселеће вино, плод землѣ,
 У мѣх' козѣм; а Кондир блиспаюћи носаше гласник
 Славни Идеос у рукама, заєдно с' чашама злапним.
 Пак до спарца приспѣвши, возбуждавао га речма.

Успай, Сине Лаомедона; зовуше вође 250
 Коньопипомник' Троянца, и мѣдооклопни Ахейца,
 Да у полѣ сићеш, да закleshве вѣрне задаше,
 Ер ће Александер и бойни юнак Менел'ос
 Сами се борипи дугачким копляма заради жене;
 И кой обвлада, том ће слѣдоваи жена и благо. 255
 А ми други задаваюћ пріяшелство и вѣру,
 Плодоносну усеваймо Трою, а они у Аргос
 Коньоранећ' нек плове, и к' женама красним Ахее.

Тако он каза; препадесе спарац, и дружини даде
 Заповест конѣ упрегнут'; и они га брзо послушаш'. 260
 Препесе Пріямос на двоколиц', и пришегну узде,

Препесе и Анпинор до нѣга на прекрасна кола;
Пак попераше конѣ чрез Скеиска врапа у полѣ.

Кад већ спигош' гди бяу Троянци и народ Ахейски,
Скидошесе са кола на ранодаюћу землю, 265
Пак пролазау посред оба воинспва силна.

Брзо се попом подиже народни Цар Агамемнон
Исто и многоискусни Одисевс, а гласници красни
Богова жершве приносише, па у кондиру вино
Точиш', и Царевима на руке сипаше воду. 270

Асприендис пак нож извлачећи рукама ипро,
Кой му висаше свагда о великой ножници, саблѣ,
Одсече с' глава яганац' длаке, а гласници после
Нѣи раздаван' почеше Троянским и Данайским вођ'ма.
На то син Аспрея яко се моляше дижући руке: 275

Оче Зевс, славне, премогућне, владаюћ свима са Иде!
И ти сунце, кое све видиш, и чупи мож сваца,
И ви реке, и земльо, и ви що под нам мршве
Казнише люде, кой би од нас прегазіо клешве!

Буд' те нам ви сведоци, и закешве чувайше наше! 280
Ако Менелая, Александр би убіо: онда

Нека он Елену задржи, и оспала блага,
А ми ћемо одпловит' на морепловлећим лађам':
Ако пак плави Менелаос Александра погуби:

Онда Троянци Елену нек даду, и оспала блага, 285
И да Аргейцима накнаду плаше, к'о що се и шиче,
Коя и будущем да заоспане породу люди.

Ако пак Пріямос, накнаду мени, и Пріяма деца
Н' узкшеду давати, кад већ Александра неспане;
Онда ћу се наново я борити освѣше ради, 290
Овде оспаюћи, док не угледам войне свршешак.

Каза и врашове яганц'ма расече свирѣпним гвожѣем:
 Па нѣи копрцаюће положи доле на землю,
 Лишени душе, ер им е гвожѣе узело снагу.
 Попом почећи вино из кондира, чашама красним 295
 Нѣга проливаше, и моляше се Боговма вѣчним.
 Тако би нѣки говоріо гледећ' у широко небо:

Славне и пресилне Зевсе, и оспали Богови вѣчни!
 Кой би найпре између нас погазили клешве,
 Тако нек шече из главе мозак к'о вино сад ово 300
 Нѣима, и децама, жене пак да им безчесте спрани.

Тако изрекоше; Кроніеидис пак н' испуни им по.
 Попом Пріямос Дардана унук беседипи поче:

Чуйте ме ви Троянци, и мѣдооклопни Ахейци;
 Я ћу се сад врашип' у високи Іліон напраг; 305
 Ер не могу шрпип' и гледаши очима мойма,
 Да се мой син с' Менелаом бойолюбивом бори.
 Зевс по најболѣ зна и оспали Богови вѣчни,
 Кому од нѣи два е већ суђено найпре да умре.
 Каза и баці на двоколиц' яганце побожни човек. 310
 После и он сам унутра се препне и пошегну узде;
 Препесе заедно с' нѣим' и Анпинор на прекрасни коли,
 Па се повраћаюћ' напраг у Іліон одоше брзо.

Екпор пак Пріяма Син и многоискусни Одисевс
 Найпре измерише борища месно, па мешнуше после 315
 Жребя у мѣдооковани шлем, и мешаше добро,
 Кой да од нѣи найпре би баціо желѣзно коплѣ.
 Народи пак се моляше дижући Боговма руке.
 Тако би нѣки говоріо гледећ' у широко небо:

Оче Зевс, славне, премогуће, владаюћ' свима са Іде, 320
 Кой од нѣи ша дѣла приузрокова найпре,

Тог' упропасѣног дай низвргнут' у пакао мрачни,
 Нама пак да се пріяшелство и союз понови.

Тако изрекош'; а велики шлемоблиспаюћи Екшор
 Измеша нашраг гледећи: и искочи Париса жребѣ. 325
 Други пак седоше после у редове, онде гди сваком'
 Конѣи брзоноги спояу, и оружје сѣино.

А он около рамена свѣшло оружје баци
 Преслазни Александер Елене лепокосе супруг.
 Найпре около листова доколенице мепну 330

Прекрасне, сребрним начланцима укреплѣне добро;
 После около груди навуче гвоздени оклоп,
 Нѣговог брата Ликаона, кой му згодан біяше:
 Па о рамени сребрним клинцем' украшену саблю
 Гвоздену обеси, заедно с' силним и великим щитом; 335

А на юначку главу шлем лепоначинѣни мепну,
 Украшен с' конским репом, кой спрашно с' віяше над нѣим;
 Узе и велико коплѣ що згодно у руци му бія.

Такво оружје шури и бойни Менелаос на се.
 Кад се ови већ сваки у своіой оружаше войсци, 340

Идѣу обое посред Троян'ца и посред Ахейца,
 Спрашно погледуюћ', и нѣи угледаюћ' препадоше се
 Коньопитомци Троянци, и мѣдооклопни Ахейци.

Кад пак близу спадоше у измерено место,
 Нѣяше убойним копляма, срдипи едан на другог. 345

Найпре испусти Парис дугосѣнасто коплѣ,
 И щипи свезаклоняюћи удари Априеидов:

Ал не пробиму желѣзо, ер се прекриви вр' о
 Силноме щиту; после шог навали гвозденим коплѣм,
 Априеидис Менелаос, опцу молећисе Зевсу. 350

Власнелю Зевсе, дай казниш'ми, кой ми зло учини найпре,
Славнога Париса, и упропасшиш' га рукама моим,
Да се заплаши и потомство будущи люди,
Госпопримцу учиниш' зло, кой му задає любов.

Каза и машући испусти дугосѣнасто коклѣ: 355
И щипи свезаклоняюћи удари Пріяма Сина.

Грдно му щипи блистаюћи проби убойно коплѣ,
Такође и у художествени с' удуби оклоп,
Па му под ребра на пошрбушини расече руо;
Он се уклони напруг и избегну црну судбину. 360

Апрія Син пак пошрзаюћ среброоковану саблю,
Машући удари округли шлем, и около нѣга
Прсну разломлѣна му, на шрое и чешвор', из руке.
Ашрїендис ядикова, гледећ' у широко небо.

Оче Зевс, нико од Богова нїе свирѣпнїй од тебе! 365
Већ я казниши мисля Александрову злобу;
Сад пак ми се у рукама разломи сабля, а коплѣ
Ми залуду из деснице одлете, и нѣг не згоди.

Каза, пак брзо насршаюћ з' шлем га коньодлаки счепа,
И врапившисе повуче к' мѣдооклопним Ахейц'ма. 370
Нѣга за мекано г'роце пригняви коласпи каиш,
Кой под брадом, за држаши шлем му привезан бія.

И он би га одвук'о и вѣчну придобїо славу,
Да не би ипро опазила Афродита кѣи Зевса,
Коя му прекину каиш од силно убіеног вола. 375

Празан му шлем слѣдова єдрой нѣговой руци,
Коега попом юнак мећ мѣдооклопни Ахейци
Мануюћ снажно врли, и дижега дружина драга.
Сад он изнова насрну желећ' га убиши коплѣм
Желѣзним; ал га Афродита измаче врло 380

Лако, к'о Богиня, ер га сакри у великой шами,
 Па га после у лепомирисну ложницу мешну.
 Она пак оде да зовне Елену, кою на зиду
 Високом нађе, окружену мложспивом жена Троянски.
 Нью сад руком додирнуюћ повуче Нектарско руо, 385
 Па говораше личећ по струку оспарелой баби
 Вуночеслици, коя у Лакедомону ньюйзи
 Рађаше прекрасну вуну, и ньюй наймилија бјаше;
 Овой наликуюћ, Афродита изустни славна.

Дођи ам', Александер зовеће кући да идеи; 390
 Он сад у ложници на округлим постелям лежи,
 Прелестно сјаюћ у альциам, и казала неби
 Да од борећег човека долази, већ да на игру
 Иде, ил да од игре недавно преспавши почива.
 Тако изрече, и у грудма іой узбуни срце; 395
 Кад пак угледа Богинић славне, прекрасни врап, и
 Спрасподаваће груди, и любкоспаклеће очи,
 Јако се ужасну, пак іой проговараюћ рече:

Блажена! защо и сада изискуеш да ме превариш?
 Оћеш зар да ме чрез далня и добронаселѣна меспа 400
 Фригіе, или Міоние любезне, изнова водиш,
 Ако и онде ти седи кой пріяпель словесни людій?
 Сад будући Менелаос є побѣдио славног
 Александра, и закшева, шужну ме, водиши дома;
 Зато ти сад овамо коварним срцем долазиш? 405
 Иди, и седи до нѣга, и Богова спазе напусти;
 Ниши се враћай ногама швоима више на Олимп;
 Него га пази и злопаши еднако около нѣга,
 Док те не узме како за любу, ил слушкиню свою!
 Тамо я више не одо, ер би и зазорно било 410

Нѣгов му кревет делиши; мени Троянкинѣ бисе
Тим све ругале: а већ доста сам шужна у срдцу.

Афродита славна срдећисе изуспи нѣойзи:

Не раздражуй ме, безумна! да те не оставим гнѣвна,
Па да те омрзнем тако, к'о що те сад безмерно любим!
Међу пак оба Троянска и Данаска народа, люту 416
Ћу замешути неслогу, а ти ћеш пропаси грдно.

Тако изрече; Елена се уплаши, рођена Зевсом;
Пак покривало среброблиспајуће спусти, и пође
Ћушећ', од жена не виђена, ер е Богиня праћаш'. 420

Кад већ у Александровом бише прекрасном двору,
Подворне слушкинѣ после работаша одоше одма,
Она шим уђе у високу ложницу, славна међ женам,
Сладконасмејућа Афродита пак сполицу узе,
Па е донесе и пред Александра намеспи: 425

Онде Елена седе кћи Егидоноснога Зевса,
И одвраћајућ очи, ругаше с' супругу нѣном.

Вратио си се с' борица? да би неспао болѣ,
Онде побѣден од снажнога мужа, мог супруга првог.
Могоа си се пре хвалиш', да си од Менелаа бойног 430
Млого ячи у снаги, у рукама, и у бацаню копля!
Дед сад зазови Менелаа бойолюбивог ако
Смеш, да наново с' нѣиме борице делиш; ал ти я
Болѣ совѣшует, де се Менелаа славног оканиш,
И у двобой с' нѣиме с' не упусћаш безумно бити, 435
Да не како побеђен под нѣговим неспанеш коплѣм.

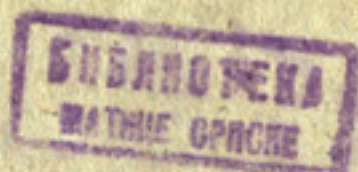
Одговарајућ Александер іой изуспи говор;
Немой ми, жено, уязвляши душу врећаспим речма.
Сад ме е Менелаос скупа с' Апином надвлад'о:
Други пуш ћу га я: ер и с' нама су Богови вѣчни. 440

Оди сад да се у любви союзимо, почиваюћ нѣжно;
 Ер ми никада душу не распали шакова любов,
 Ниш кад сам те, найпре из Лакедемона милог,
 Опимаюћи, на морепловећим одвео лађам.
 И на Оспрову Кранау нѣжном облюбіо любовом; 445
 Као що ти сад горим од сладке обузеш спраспи.

Каза и пође у постелю; слѣдова му и люба.
 Обое заедно после почиваш' у постель'ма меким.

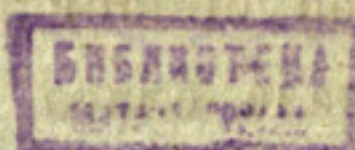
Апрія Син пак проођаше войску подобан лаву,
 Да би гди Александра боголика видиши мог'о. 450
 Ал од Троянца, и од дружине славне немогаш'
 Нико показати Александра, Менелау бойном.
 И не из Пріяшелсшва га кріаше кой би га вид'о;
 Ер он еднако свима к'о грозна смрп мрзак біяше.
 Ньима проговори попом народни Цар Агамемнион: 455

Чуйте ме Дардани, и союзници, и ви Троянци;
 Побѣда се показуе с' спіране Менелаа бойног:
 Ви пак Елену Аргейкину и сва осшала блага.
 Дайте нам напраг, и накнаду плашите, коя се шиче,
 Коя и будущем да заостане породу людій. 460
 Тако син Апрія каза, и сви га похвалиш' Ахейци.

П О Г Р Ъ Ш К Е.

Стр :	Стих.	напечатано.	чишай.
25	44	нога	ногу
29	150	нога	ногу
39	466	нога	ногу
52	833	пагубной войны.	пагубну войну
57	90	боюлюбимим.	боюлюбивом.

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

P 19 Срп III 380.1